

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XIV./STEVILKA 44

CELOVEC, DNE 29. OKTOBRA 1964

CENA 2.— SILINGA

Družina v domovini

Celica vsakega občestva je družina. Stvarnik sveta in človeka je hotel, da bi človek živel in rasel v družini. Zato je postavil družino že v početku razvoja človeškega rodu. Blagoslovil je Adama in Evo in hotel, da bi bogohoteno v družini vršila svoje veliko poslanstvo in izročila svojim potomcem biser naravnega in nadnaravnega življenja. Po kratki dobi zemeljskega bivanja naj bi bila prva in vse družine deležne večnega življenja, sreče in blaženosti v Bogu.

V svoji neskočni modrosti in dobroti je dal Bog človeku dar svobodne volje, v katerem naj se odloči za Boga ali proti njemu. Pa že v raju se je odločil človek proti svojemu največjemu dobrotniku, ki mu je dal življenje in ga obdaroval z naravnimi in nadnaravnimi darovi. Te odločitve ne moremo razumeti. Kako je bilo mogoče, da sta Adam in Eva, ki sta imela bister razum in dobro, svobodno voljo, mogla odreči Bogu vdanost in pokorščino... Hude so bile posledice tega padca za ves človeški rod. Izgubila sta nadnaravne darove božjega življenja milosti, vzeti so jima bili deloma tudi naravni darovi. Iz tega žalostnega stanja bi se človeški rod sam ne mogel rešiti.

V svoji neskončni ljubezni je sklenil Bog rešiti človeški rod. Sam božji Sin je postal človek, ki je odrešil človeka s ceno krvi svojega življenja. Človek je spet pomiloščen, odrešen, deležen božjega življenja, more s pomočjo odrešeniških milosti Kristusovih doseči svoj večni cilj v Bogu.

Veseli smo se cilja zemeljskega potovanja v večni domovini. Kristus nam je pri Očetu pripravil stanovanje večne sreče in blaženosti. Nihče ni izključen. Ker smo pa svobodni otroci, se moramo tudi sami odločiti za ta cilj, s tem da z božjo milostjo sodelujemo.

Janez apostol in evangelist je smel že v zemeljskem življenju gledati veliko, nepregledno družino božjih otrok v domovini. Piše v Razodetju: „Tiste dni sem videl drugega angela, ki je imel pečat živega Boga... in slišal sem število zaznamovanih... iz vseh rodov Izraelovih otrok... Zatem sem videl veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov; stali so pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečeni v bela oblačila in s palmami v rokah. In klicali so z močnim glasom: Zveličanje našemu Bogu, ki sedi na prestolu...“ (Raz. 7, 2—12)

K prazniku Vseh svetnikov skušajmo obuditi hrepenenje po družini v večni domovini pri Očetu. Kako malo mislimo na to našo pravo domovino, kjer ni solza, ni nobenega dušnega in telesnega trpljenja, kjer so izpolnjene vse želje zemljanov.

V družini božjih otrok v večni domovini so zastopani vsi, prav vsi narodi, rodovi in jeziki... veliki in mali... Vsem je dal Bog življenje, jih ohranjal in jim dal svoje poslanstvo v zgodovini. Blagor vsakemu narodu, ki vrši svoje bogohoteno poslanstvo, deležen bo življenja v Bogu. Gorje pa narodu, ki svojega od Boga mu določenega poslanstva ni izpolnil. Tam ne bo veljala zunanja moč, tam se ne bo število in morebitne zemeljsko gledane ugodne prilike, odločila bo samo zvestoba in ljubezen do Boga.

Spomin vernih duš pa nas vodi v družino božjih otrok, ki so srečno končali zemeljsko življenje pa so še na kraju priprave za vstop v končno družino božjih otrok v domovini Očetovi. Niso še čisti. Zadostiti morajo še za kazni grehov v trpljenju vic. Kako si tam želijo tolažbe in naše pomoči.

Zivimo z njimi v občestvu svetnikov, moremo jim pomagati z molitvijo, sv. daritvijo in dobrimi deli, ki jih darujemo Bogu za nje. Bodimo usmiljeni donaiših bratov in

Olimpijski ogenj je ugasnil

Zbogom, Tokio! — Nasvidenje 1968 v Mehiki — Pred 80.000 gledalci so se končale preteklo soboto XVIII. olimpijske igre

Natančno ob 16.59 po krajevem času — ali 8.59 po našem sta ob spremljavi glasbe in zvonov prispela v ložo japonski cesar Hirohito in cesarica. Takoj nato je godba zaigrala japonsko himno. Ob zvokih koračnic se vkorakalo nato nad 6000 športnikov iz 94 držav. Množica športnikov se je postavila pred osrednjo tribuno, s katere je občinstvo posebno navdušeno pozdravljalo nosilca etiopske zastave Abebeja Bikilo, dalje Petra Snella z zastavo Nove Zelandije, Dona Schollandra, ki je nosil zastavo ZDA in druge.

Po mimohodu nosilcev zastav je na enem izmed številnih drogob ob spremljavi grške himne zaplapolala tudi grška zastava. Na osrednjem drogu so dvignili hkrati japonsko zastavo, prav tako ob spremljavi japonske himne. Na tretjem drogu pa je na posled zavihrala mehiška zastava ob zvokih mehiške himne, v čast države, ki bo leta 1968 priredila prihodnje, XIX. olimpijske igre.

Nato je pozdravil zbrane športnike in ljudstvo predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Avery Brundage.

Zaromete so nato ugasnili in na velikem stadionu je plamtel samo olimpijski ogenj, ki je ob zvokih olimpijske himne počasi ugašal. Hkrati so spustili olimpijsko zastavo, ki so jo mornarji odnesli s stadiona. To so bila zadnja dejanja zaključne slovesno-

sti, prav tedaj, ko je legel mrak na veliki stadion. Mlade Japonke z baklami v rokah so pozdravljale odhod zastavonoš ter množico športnikov in ljudstva. V tem trenutku se je na semaforu zasvetila beseda „Sajonara — Na svidenje“. Moštva so med igranjem godb po enakem vrstnem redu, kakor so vstopala, zapuščala areno.

Poslednja podoba, ki ostaja v spominu ob zaključku te krasne manifestacije olimpijskega duha in bratstva med narodi, je bila ponazorjena na osvetljenem semaforu z voščilom: „Ponovno se bomo srečali v Mehiki leta 1968“.

Avstrija tokrat v Tokiu ni proslavljala zmaga. Toda Avstrija je le bila prisotna s svojimi najboljšimi izbranimi športniki. Avstrija se je pošteno in častno borila v plemeniti tekmi z najboljšimi tekmovalci sveta. Zato ima Avstrija danes pravico, da se lahko veseli z boljšimi, da je ta praznik tako lepo uspel. Praznik, ki je združil med seboj za dva tedna v nepristranskem tekmovalstvu ljudi najrazličnejših ras in barv kože; v spodobnem tekmovalstvu, v katerem samo resnični športnik z veseljem stisne roko nasprotniku — zmagovalcu in mu čestita k velikemu uspehu.

Japonci pa, ki so dosegli s prirediteljstvom XVIII. olimpijskih iger tako sijajen uspeh, so si lahko svesti hvaležnosti tako uspešnih, kakor tudi manj uspešnih narodov.

Volitve na Nižjeavstrijskem in na Dunaju

Svobodnjaška stranka utrpela pri volitvah hude izgube

Deželnozborske volitve pretekle nedelje so pokazale, da je Avstrijska ljudska stranka nekaj glasov pridobila, medtem ko je Socialistična stranka malo nazadovala. Najhujše izgube je pretrpela svobodnjaška stranka (FPOe). Pa tudi komunistična partija je bila tokrat oslabiljena.

FPOe je bila posebno na Dunaju močno poražena. Na Nižjeavstrijskem so utrpeli izgube tudi komunisti, zato ne bodo — prav tako kot FPOe — imeli nobenega mandata.

Eno je gotovo, da je nastop dr. Drimmla na Dunaju pomenil za OeVP brezdvoma pridobitev.

Končno stanje deželnozborskih volitev na Nižjeavstrijskem izgleda takole:

Za OeVP je glasovalo 440.841 volilcev (1959 — 438.625); za SPOe je glasovalo 365.191 volilcev (1959 — 364.589); za FPOe je glasovalo 25.538 volilcev (1959 — 34.150). Za KPOe je glasovalo 20.786 volilcev (1959 — 25.092). Poslanska mesta so razdeljena takole: OeVP jih ima 31, SPOe pa 25 poslancev.

Na Dunaju so volilci pri nedeljskih volitvah glasovali za OeVP je bilo oddanih 352.038 glasov (1959 — 332.027); za SPOe

sestere, ki so šli pred nami v večnost in se čistijo v trpljenju vic. Kako si želijo naše pomoči, kako hvaležni nam bodo za našo pomoč. Nagrobni spomeniki, venci, cvetje, jih ne dosežejo. Gotovo so to znamenja naše hvaležnosti do pokojnih, toda k temu se morajo pridružiti dobra dela.

Brat, sestra... postoj k prazniku Vseh svetih in spominu vernih duš... V kratkem času bova tudi midva prestopila prag večnosti. Ali je najino potovanje v večno domovino prav urejeno...?

Naše življenje naj bo priprava na pot v večno domovino.

PRICETEK POUKA NA SLOVENSKEH GOSPODINJSKIH SOLAH

Na gospodinjski šoli šolskih sester v št. Rupertu pri Velikovcu in št. Jakobu v Rožu se prične pouk kot običajno 4. novembra. Notranje gojenke se zberejo v obeh zavodih 3. novembra.

Nekaj mest je na obeh zavodih še nezasedenih. Tako se nudi prilika tudi še tistim, ki se doslej še niso mogli odločiti. Starši, ne zamudite lepe prilike, ki se vam nudi, da poskrbite za dobro gospodinjsko izobrazbo in krščansko vzgojo svojih hčera in to v zimskih mesecih, ko vam dekleta niso tako nujno potrebna doma. Spomladi, ko se bodo pričela zopet večja dela, vam bodo hčere s pridnim delom rade dokazale svojo hvaležnost.

Podrobnejša navodila in prospekte vam na željo pošljeta vodstvi šol.

Solske sestre

Velike poplave v Jugoslaviji

Zaradi neprestanega deževja v vseh delih Slovenije so reke, potoki in hudourniki silno narasli in prestopili bregove. Sava je zaradi naraslih pritokov: Kamniške Bistrice, Ljubljaničice, Savinje in Krke dosegla zelo visok vodostaj. Pretok Save je dosegel v ponedeljek 2630 kubičnih metrov v sekundi.

Iz Zagreba pa poročajo, da je Sava nenehno naraščala in dosegla vodostaj 514 cm. Takšne poplave Zagrebčani ne poznajo, zakaj gladina Save se je leta 1933 dvignila le do 455 cm. Več deset tisoč ljudi je zaradi poplav brez strehe.

Močan potres v Avstriji

V torek zvečer okoli 20.47 so zaznali na Dunaju in v Linzu močan potres. Sprva sta bila dva močnejša, nato pa dva lažja sunčka, kar je imelo za vzrok, da je bil prekinjen električni tok za 5 minut. V dunajskem Domu glasbe so se pri neki predstavi premikali in rahlo zvenketali lestenci. V Burgtheatru je prišlo do panike. V Linzu so ljudje v paničnem strahu bežali iz stolpnic. Slike so padale s sten in knjižne omare so se deloma prevrnile. Tudi v Gradcu in Celovcu so zaznali potres. Seizmografski zavod „Hohe Warte“ javlja, da je potres dosegel stopnjo 5.

Zambija - nova afriška država

24. oktobra — dan Združenih narodov — so v Lusaki, glavnem mestu dosedanjega britanskega protektorata Severne Rodezije, slavili s posebnim poudarkom prvi dan neodvisnosti nove afriške države. Odslej nosi ime Zambija.

Leta 1953 so planertji britanskega Colonial Officea skupaj s prizadetimi političnimi in ekonomskimi činitelji — gre predvsem za setlerje v Južni Rodeziji ter za lastnike velikih rudnikov bakra v Severni Rodeziji — pripravljali načrt za ustanovitev Centralnoafriške federacije. Zamisel naj bi pomagala obvladati tri velika ozemlja, od katerih je imelo samo eno pomembno število belih naseljencev. Bila je to Južna Rodezija z okoli četrt milijona naseljenci. Na vsem ozemlju naj bi tako okoli 300.000 Evropejcev, v glavnem Britancev, obvladalo Južno in Severno Rodezijo ter Njaso. Od teh treh dežel pa je bila najbolj pomembna Severna Rodezija z velikimi rudniki bakra, ki prinašajo skoraj četrtino svetovne proizvodnje bakra letno.

Skupini afriških politikov in intelektualcev je tedaj postalo jasno, da se obetajo hudi časi. Zato je začel afriški nacionalni kongres Severne Rodezije obširno akcijo po vsej deželi. Največje zasluge za to je

opravil tedanji glavni tajnik kongresa Kenneth Kaunda. V tej tekmi s časom je imel Afriški nacionalni kongres tolikšne uspehe, da so oblasti leta 1955 zaprle tedanjega predsednika Nkumbulo in tajnika Kaundo. Vendar je gibanje nadaljevalo svoje delo in leta 1958 je bila kolonialna administracija pripravljena na prve koncesije: povečanje števila afriških predstavnikov v zakonodajnem svetu. Afričani so predlog zavrnili, zahtevali so pariteto z belci ter javno zažgali predlog nove ustave protektorata. Kolonialna administracija je ustavo deželi vsilila in to je povzročilo razcep v vrstah Afričanov. Nkumbula je dejansko stanje sprejel, skupina mladih in radikalnih politikov pa je postavila novo načelo „en mož — en glas“ ter ustanovila svojo stranko, ki se je leta 1959 formirala v Združeno stranko narodne neodvisnosti (UNIP).

To je bil hkrati začetek konca Centralnoafriške federacije. Stranka je dobila med ljudstvom takšno podporo, da je kot poglavitni partner v pogajanjih pripeljala deželo do konference na Victoria Falls, ko je bilo sklenjeno, da bo federacija razpadla, ter do letošnjega 24. oktobra, ko je Severna Rodezija pod imenom Zambija stopila v občestvo neodvisnih narodov.

Politični teden

Po svetu ...

UPOR PROTI MOSKVI

Odstranitev Hruščeva je zapustila posledice, kakršnih sovjetski voditelji niso pričakovali. V vzhodnoevropskih ljudskih demokracijah, v komunističnih partijah Zapada, še celo v Sovjetski zvezi sami, se jasno odraža odpor proti odstranitvi Hruščeva.

Vse te zahteve od sovjetske vlade točno pojasnila, zakaj so odstavili Hruščeva, zraven tega pa morajo sovjetski voditelji takoj prekiniti z gonjo, ki so jo začeli proti njemu.

Moskovski radio poziva v svojih tujejezičnih oddajah vzhodnoevropske ljudske demokracije in komunistične partije Zahoda k složnosti in enotnosti, ki jo morajo doseči za vsako ceno.

V Vzhodni Nemčiji so bila številna zborovanja, na katerih so hoteli pojasniti padec Hruščeva. Toda povsod so jih morali predčasno zaključiti zaradi razburjenja in hrupa udeležencev zborovanj proti tajnikom partije. V vseh vzhodnonemških knjigarnah so knjige Hruščeva še zmerom razstavljene na vidnih mestih.

Češkoslovaška komunistična partija v neki uradni izjavi močno obžaluje padec Hruščeva in hvali njegove zasluge za mir.

Na Poljskem je odmev o padcu Hruščeva temu primerno močan in negativen.

Madžarski ministrski predsednik Kadar hvali Hruščeva in pravi, da se ima sedanja Madžarska samo njemu zahvaliti, da uživa večjo samostojnost kot Poljska.

Samo Bolgarija je v celoti pozdravila moskovsko odločitev.

Kritično pa je stanje pri komunističnih partijah Zahoda.

Italijanski komunisti obsojajo ukrepe Moskve in pravijo, da so se sovjetski voditelji povrnili v stalinistične čase. Skoraj enake očitke predbacivajo sovjetskim voditeljem norveški in danski komunisti. Oni gredo še korak dalje: „Če je vse to res, kar danes očitajo Hruščevu, potem so krivi vsega tega oni tovariši, ki so sedaj na oblasti. Kako pa so mogli vse to leta in leta trpeti, ne da bi poizkusili stvar spremeniti.“

Francoska komunistična partija je zahtevala od Moskve, da nemudoma sprejme francosko delegacijo. Njej morajo pojasniti vse razloge, ki so privedli do padca Hruščeva. Določili so mu mesečno pokojnino 1000 rubljev (okoli 30.000 šillingov).

Tako silovitega odmeva sovjetski voditelji niso pričakovali. Zato so ustavili vsako nadaljnjo gonjo proti Hruščevu. Vprašanje je sedaj, če bo nova gospoda v Kremlju v stanju zadušiti upor v komunističnem taboru.

Ker je nova vlada naletela na velike težave tudi doma, je objavila, da bo postavila gospodarstvo v Sovjetski zvezi čisto na novo podlago. Da bi zadovoljili potrebe potrošnikov, bodo dali na trg več potrošniških dobrin, obenem bodo pa močno omejili osrednje načrtovanje za izdelovanje. Direktorji tovarnov bodo dobili pooblastila, da smejo trgovine neposredno zalagati in njih izdelovalne načrte prilagoditi potrebam trga. Istočasno z objavo teh dalekosežnih gospodarskih sprostitev, pa je „Pravda“ objavila statistiko, iz katere je razvidno, da je proizvodnja potrošniških dobrin v zadnjih 6 mesecih — v primerjavi z lanskim letom nazadovala.

Očitno je, da hoče „Pravda“ s to objavo dokazati krivdo Hruščeva, češ saj se je to zgodilo v času Hruščevega vladanja.

PODROBNOSTI O PADCU HRUŠČEVA

Iz zanesljivih moskovskih virov so prišle na dan podrobnosti v padcu Hruščeva. Njegovi nasprotniki so sklicali centralni komite, ne da bi pri tem obvestili Hruščeva. Šele tedaj, ko so se prepričali, da bo centralni komite glasoval proti njemu, so ga telefonično poklicali v Kavkaziji in ga zaprosili naj skliče centralni komite.

Hruščev, ki se je čutil zelo sigurnega, je besneč izjavil, da ima samo on pravico sklicati centralni komite, v ostalem meni, da ni potreben.

Nato so poslali k Hruščevu Mikošana in še pet izkušenih mož tajne službe, ki so voditelja partije enostavno aretirali in priveli v Moskvo.

V centralnem komiteju je Suslov v pet-

urnem govoru iznašal očitke Hruščeva. Nato pa se je Hruščev štiri ure branil kot lev. Končno — ko je uvidel, da se ne bo nič spremenilo, — je izgubil oblast nad seboj.

Njegovi najzvestejši privrženci so glasovali proti, in sicer brez izjeme, kajti odločitev je bila enoglasna.

Hruščev je baje ta čas nastanjen v nekem moskovskem štirisobnem stanovanju za upokojene državne uradnike, in je praktično v hišnem zaporu.

RUSK — DRUGA KITAJSKA BOMBA

Zunanji minister Združenih držav Amerike Dean Rusk je izjavil minuli teden, da bodo Kitajci mogoče že v bližnji bodočnosti izvedli svojo drugo jedrsko eksplozijo. Le nekaj ur pred Rusko izjavo je predsednik Johnson v televizijski oddaji pozval Peking, naj se pridruži moskovskemu atomskemu stopu (prepoved poskusov v ozračju, vesolju in na zemlji). Istočasno pa je Johnson pozval tudi Sovjetsko zvezo, da naj skupno z Združenimi državami Ameri-

... in pri nas v Avstriji

DRŽAVNI PRORAČUN LE „POD STREHO“

Že parkrat smo na tem mestu poročali o pogajanjih glede predloga državnega proračuna za leto 1965 in o nje sestavi. Po ustavi je določeno, da mora biti ta predlog dokončno sestavljen do 22. oktobra; zato so bila tozadevna pogajanja med obema vladnima koalicijskima strankama (OeVP in SPOe) in finančnim ministrom dr. Schmitzom še posebno živahna in pogosta v prvih dneh preteklega tedna, ker je tako rekoč „voda že v grlo tekla“, t. j. proračun je bilo treba do zakonsko določenega termina izdelati. In res je bil proračunski predlog 1965 dokončno odobren pretekli četrtek, 22. oktobra, tik pred polnočjo.

Zadnjič smo javili, da bodo izdatki v bodočem proračunu dosegli 66 milijard šillingov, a smo se — na žalost! — nekoliko zmotili, kajti zraven pride še 800 milijonov. (Bolj z veseljem bi poročali, če bi bili izdatki za kako milijardo nižji, kot pa je bilo prvotno predvideno!)

V predlogu proračuna za l. 1965 so želje oziroma zahteve posameznih ministrskih resorov docela ali vsaj v precejšnji meri izpolnjene. Tako bodo n. pr. rente povišane za 9 odstotkov; kmetijsko ministrstvo je doseglo primeren državni prispevek za začetek poslovanja kmečke bolniške blagajne (socialnega zavarovanja, ki bo obvezno stopilo v veljavo s 1. jan. 1965), in višjo dotacijo za tako imenovani „zeleni načrt“, trgovinsko ministrstvo več kreditov za gradnjo avtocest; prosvetno ministrstvo bo dobilo nekoliko več denarnih sredstev za nadaljnjo izgradnjo šolstva in za pospeševanje znanosti. Tudi ministrstvo za narodno obrambo je deloma doseglo zvišanje proračuna za svoje potrebe, itd.

V začetku sestavljanja predloga za bodoči državni proračun je obstajala nevarnost, da bodo zaradi njegovega povišanja povečane nekatere tarife in davki, do česar pa v njegovi dokončno ugotovljeni obliki le ni prišlo. Kot že zgoraj omenjeno, dosega predlog proračuna za l. 1965 66,8 milijard šillingov. Za njegovo kritje je predvidenih približno 63 milijard. Primanjkljaj, ki bo dosegel kake 3 milijarde, ima vlada namen kriti s pomočjo tozadevnih kreditnih operacij. (Upajmo, da se bo to posrečilo!)

Gospodarstveniki in politični opazovalci ocenjujejo ta sprejeti predlog novega proračuna na splošno še dosti ugodno in ugotavljajo, da je sestavljen na precej realnejši podlagi kot marsikateri v prejšnjih letih in da bo to dejstvo pripomoglo k ohranitvi stabilnosti šilinga. Pri tem poudarjajo, da je to v precejšnji meri zasloga sedanjega finančnega ministra dr. Schmitza, ki se je — sicer najmlajši dosedaj na tem mestu — izkazal vprav v teh zadnjih tednih kot dober finančni in gospodarski strokovnjak, ki zna realno gledati položaj državnih financ in gospodarstva in, če treba, tudi resno in tehtno spregovoriti — ne oziraje se pri tem, da li ima opraviti s političnim nasprotnikom ali s somišljenikom iz lastne stranke.

Nadalje isti krogi ugotavljajo, da pri teh proračunskih pogajanjih med zastopniki OeVP in SPOe ni prišlo do kakšnega povečanja že obstoječih nesoglasij, temveč ob-

ke prepreči nadaljnjo razširitev jedrske bombe.

Rusko napoved o drugi kitajski atomski bombi je v nasprotju z njegovo prejšnjo izjavo, po kateri naj bi imeli Kitajci jedrske snovi le za eno bombo. Potemtakem so Kitajci verjetno — prva atomska bomba je imela majhno razstrelilno moč — uporabili so za svojo prvo jedrsko eksplozijo le del elementa urana ali plutonija.

Prvikrat so Amerikanci izdali tudi podrobnosti o kitajskem jedrskem poskusu. Predsednik Združenih držav Amerike Johnson je rekel, da so Kitajci izvedli atomsko eksplozijo v pokrajini Sinkiang, v bližini sovjetske meje.

Obrambni izvedenci v Washingtonu pravijo, da so vedeli o nameravani jedrski eksploziji, ki so jo zaznamovali s Samosovi in izvidniškimi sateliti. Nasprotno pa trdi član za atomsko energijo Chet Holifield, da so Združene države Amerike s pomočjo izvidniških letal U-2 natančno zasledovale več kot tri leta dela pri gradnji kitajske atomske bombe. Na temelju slik, ki so jih napravila izvidniška letala, je bilo potem možno dati zunanjemu ministru Rusku sporočilo o kitajski atomski eksploziji že 17 dni prej.

staja mnenje, da je nastopila atmosfera delnega popuščanja. Na ta način je tako imenovana „velika koalicijska“ (t. j. OeVP + SPOe) doživela majhno izboljšanje.

Da ni prišlo do kakih hujših „spopadov“ med obema partnerjema in da so socialisti bili precej spravljeni ter so deloma popustili v svojih zahtevah, so indirektno vplivale tudi nekatere stranske okolnosti. Brez dvoma je ena izmed teh kriza v zvezi z bivišim notranjim ministrom Olahom. Nadalje si nobena od obeh pogajajočih se strank v zvezi z deželnozborskimi volitvami na Dunaju in Nižjeavstrijskem, ki so bile tik „pred durmi“ (preteklo nedeljo, 25. oktobra), ni upala nase prevzeti odgovornosti morebitne vladne krize, ki bi jima vsekakor škodovala pri volilnih izidih.

1 MILIJON POKOJNIN BO POVIŠANIH

Na kratko smo že zgoraj omenili, da bodo pokojnine oz. rente z novim proračunskim letom 1965 povišane in sicer za 9 odstotkov (4,5 % s 1. januarjem 1965, 4,5 % s 1. julijem). Poleg tega je bilo načeto več ostalih vprašanj v zvezi z ureditvijo celotne tako imenovane dinamike rent oz. pokojnin, ki še čakajo rešitve. Po stanju 31. 8. 1964 je bilo v Avstriji 943.229 prejemnikov pokojnin oz. rent. To število bo do konca tega leta še nekaj naraslo, tako da bo teh prejemnikov 1. jan. 1965 približno 1 milijon. Vsi ti bodo torej od tega datuma deležni izboljšanja po novem proračunu.

Vendar pa ima to izboljšanje na drugi strani za delavce in nameščence „temno točko“, kajti za delno kritje zvišanja rent in pokojnin je določeno 1-odstotno povišanje prispevkov socialnega zavarovanja: pol odstotka plača delojemalec, pol pa delodajalec. Ker pa ima zadnji pravico, da sme svoja plačila za socialno zavarovanje vskalkulirati v cene blaga, so torej praktično le delojemalci prizadeti, kajti na ta način bodo imeli za toliko nižje prejemeke odnosno bodo morali več plačati zaradi zvišanih cen blaga. Zato seveda delavci, nameščenci in uradniki niso kaj posebno zadovoljni s to vladno rešitvijo v korist rentnikov oz. upokojencev.

OLAHOV PRIMER IN „POHOD NA DUNAJ“?

Zadnje dni so prišli vodilni socialistični krogi na Dunaju in na Nižjeavstrijskem zopet v precejšnjo zadrego v zvezi s svoječasno odstavitvijo Olaha s položaja notranjega ministra, ki še vedno razburja socialiste in jih deli v dva tabora.

V javnost je namreč prodrla vest, da nameravamo Olahovi somišljeniki na Nižjeavstrijskem uprizariti protestni pohod na Dunaj pred sedež Socialistične stranke, v slučaju, da bi njegovi nasprotniki v vodstvu stranke izsilili odstranitev Olaha iz vseh njenih vodilnih mest. Posebno je Olahovim prijateljem „v želodcu“ vrhovni vodja avstrijskih socialistov podkancler dr. Pittermann in pravosodni minister dr. Broda. V zvezi s tem sporom je bila v drugi polovici preteklega tedna v Linzu tajna seja vseh strokovnih združenj Delavske sindikalne zveze Zgornje Avstrije. Na njej je bila ob koncu soglasno sprejeta resolucija,

SLOVENC

doma in po svetu

Gostovanje slovenskih umetnikov v Kölnu

Na potabilo visoke šole za glasbeno in igralsko umetnost v Kölnu so 29. oktobra gostovali štirje slušatelji ljubljanske Akademije za glasbo. Na javnem koncertu so izvajali dela Cerepnina, Lipovška, Janka Ravnika, L. M. Škerjanca, Šivica, Debussyja, Bartoka, Szymanowskega in Faller. Nastopili so solisti: Franjo Šilec (violončelo), Zdenka Novak (klavir), Marijan Koruza (violina) in Eva Novak (sopran). Vsi štirje so celoten program izvajali tudi na koncertu v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani.

Slovenka stara 97 let

Dne 15. oktobra je slavila svoj god in rojstni dan Terezija Tutek iz Zgornjega Kocijana, v radgonski občini. Ravna je še kot sveča ter vedra in bistra. Na vprašanje, ali bi bila rada sto let stara, je z nasmehom odgovorila: „Moram živeti, če smrti nega, kak bo, tak bo.“ Rada kosi travo za živino in še sama hodi nakupovat v pol ure oddaljeno trgovino. Čeprav je viničarka, doma sredi vinogradov, ni nikoli dosti pila. Lani je še brala in pisala ter brez očal vdelala nit v šivanko.

Prošt dr. Franc Cukača — umrl

V Mariboru je umrl g. prelat in stolni prošt dr. Franc Cukača. Rojen je bil 1. decembra 1878 na Gomilskem na Spodnjem Štajerskem. Leta 1902 je bil posvečen v mašnika. Začel je kot kaplan v Železni Kapli. V Gradcu si je pridobil doktorat iz bogoslovja.

Služboval je še kot kanonik pri Gospe Sveti. 5 let v celovškem Marijanišču. Bil je tudi pridigar v cerkvi sv. Egidija. Nato je pastiroval v Podklostru, kjer ga imajo ljudje tam še v dobrem spominu. Dalje je služboval v Guštanju v Mežiški dolini. Leta 1939 je postal stolni kanonik lavantinske škofije v Mariboru.

Pri pogrebu, ki je bil 9. oktobra, sta bila navzoča tudi dva naša zastopnika krške škofije.

Zivljenje Slovencev v Avstraliji

Slovenci še vedno prihajajo v Avstralijo. Ob prihodu v deželo jih čakajo prav take težave, na kakršne je zadel skoraj sleherni emigrant v to ali pa katero drugo prekomorsko deželo. Težko je zaradi neznanja jezika, težko zaradi pomanjkanja stanovanj in težko pri iskanju primerne zaposlitve. Slovenskim naseljencem je ob prihodu v Melbourne do prihoda p. Odila v to mesto pomagal tamošnji slovenski dušni pastir g. p. Bazilij, sedaj pa ima to „službo“ g. p. Odilo ter jo po pisanju g. p. Bazilija opravlja zelo uspešno. To je namreč razvidno iz naslednjega Bazilijevega poročila v septembrski številki Misi, kjer pravi dobesedno: „Odkar je p. Odilo v Baragovem domu, prepuščam iskanje služb za novodošle fante njemu. Šmenta, njemu uspe, če nikomur ne! Če tovarna išče enega, bo pater tri vlekli s seboj in vse tri ‚prodal‘. Prav po ameriško jih ‚prodaja‘. ‚No, vzemite še tegale, prosim. Je tak revček, mame nima, teta ga je rodila...‘ Komu v pisarni bi se tak revček ne smilil? Uradnik se najprej zresni, nato pa prasne v smeh in fant je ‚prodan‘.“

v kateri delegati pozivajo centralno socialistično zastopstvo v Avstrijski sindikalni zvezi, naj preneha z napadi na Olaha, kajti nadaljevanje in možna razširitev tega spora bi utegnila imeti usodepolne posledice.

Isti viri vedó hkrati povedati, da tudi Olah ne bo čakal prekrizanih rok, če ne bodo njegovi nasprotniki prenehali z napadi proti njemu, in bo iznesel pred javnost nekatere vprašanja oz. zadeve, ki bi bile verjetno za vodstvo socialistične stranke izredno neprijetne. — No, pa upajmo, da vsega tega ne bo treba tako „vroče pojesti“, kot se vroče kuha!

„MAJHEN MOZ NA PRSTE STOPI...!“

Odstavitev sovjetskega ministrskega predsednika vlade Nikita Hruščeva in njegovih najzobjih sodelavcev je, kot znano, po vsem svetu vzbudila nemajhno začudenje, a tudi razburjenje. Tega zlasti ne manjka tudi v rdečem taboru in je posebno vidno v vodstvih komunističnih strank po Zap. Evropi. Prednjačijo jim one, ki so številčno doma skoraj brez pomena.

Tako so tudi avstrijski komunisti „povzdignili“ svoj protestni glas in hočejo od novih rdečih mogočnikov v Kremlju zvedeti, zakaj je bil Hruščev vržen „med staro šaro“, ne da bi navedli kake utemeljene razloge za to. V ta namen je odšla delegacija avstrijske KIP pretekli ponedeljek v Moskvo, da dobi neposredna tozadevna pojasnila in da obrazloži stališče avstrijskih komunistov v tej aferi.

VSEH SVETNIKOV DAN

NAŠA POKOPALIŠČA in naši pokojni

Središče župnije je župnijska cerkev. K vsaki župniji spada tudi pokopališče ali kakor ga imenujemo „božja njiva“. Vedno kadar obiščemo cerkev, nas vodi pot preko pokopališča ali mimo njega. Na to blagoslovljeno njivo spremljamo naše drage rajne, ki jih je poklical Gospod nad smrtjo in življenjem v večnost. Zato mora biti pokopališče res lepo in dostojno ter v čast vernikom in vsej občini. Dejstvo je, da je pokopališče tudi nekako „ogledalo“ župnije. Takoj, ko stopiš na „kraj miru“, vidiš kako je negovan ali zanemarjen, kako urejen ali zanikr. Dolžni smo našim rajnim, da jim ohranimo časten in trajen spomin.

Ob pogrebi se je sedaj uveljavila navada, da hočejo zaostali sorodniki in znanci pokojnega ali pokojnice počastiti z dragocenimi in številnimi venci. Umrlemu kristjanu tudi najlepši venci ne morejo kaj pomagati ali koristiti. Zato bi bilo veliko lepše, če bi dajali manj vencev in v ta namen storili kaj dobrega v prid umrlemu s kakšnim darom za cerkev, za misijone, za

krize v domačem, slovenskem jeziku. To dejstvo mu pove, da so tukaj živeli in umirali Slovenci, ki se v svojem življenju niso sramovali svojega pokolenja, marveč bili Bogu in narodu vdani člani človeške družbe. Navedem nekatere napise, ki naj bi bili v zgled in spodbudo, kako naj tudi pri vas v slučaju smrti naredite spomenik ali križ svojim dragim rajnim.

Na očetovem grobu:

Spavajte sladko, dragi oče,
zdaj od truda težkega,
za vse trude, opomine zlate
Bog naj vam plačilo da!

Na grobu matere:

Na grobu tem dragem
se bridko solzimo —
kadar v življenju
ob njem obstojimo.

Molče pa nam grob
in križ sveti pravi:
Saj kmalu se vidite
spet nad zvezdami!

Na gomili prijatelja:

Prijatelj bil si nam zvest
Zato Boga uživaj kot posest.

PRVO TABORJENJE SLOVENSKE KOROŠKE SKAVTOV:

Na Bistriško planino in Ojstrnik

V soboto, dne 25. avgusta, je bil lep sončen dan. Pri maši smo se spomnili ob spominu sv. apostola Jakoba — dolžnosti našega apostolata. Vsak skavt mora biti poslanec — apostol dobrega. Vsak dan vsaj eno dobro delo!

Po maši smo se vsi zbrali na skupnem zbornem mestu. Rog je zatobil, stopili smo v pozdrav in dva skavta sta počasi dvigala zastavi: skavsko in državno. Eden od skavtov je glasno ponovil skavtske zakone. Po dviganju zastave nam je starešina nakazal dnevni red. Po pozdravu „bodite pripravljeno“, je zadonelo — iz mladih src odločno in v krepeko „vedno pripravljeno“ — Nato smo šli k zajtrku.

Dopolodne so se vrstile razne poučne igre. Popoldan pa je bil določen za umivanje in kopanje pri slapu. Voda ni bila mrzla, tako smo se prijetno skopali. Jutri bo nedelja, Gospodov dan, za katerega se je treba pripraviti.

Naša četa je imela v načrtu, da gre na Ojstrnik! Ko smo končali pri tabornem ognju, smo hitro zlezli v spalne vreče in zaspati. Znamenje z rogom je bilo skoro nepotrebno.

V nedeljo, dne 26. julija nas je „Budni gams“ dvignil kmalu po peti uri. Malo počasi smo zlezli iz spalnih vreč. Končno

Le križ nam sveti govori,
da zopet vid'no se nad zvezdami!

Na križu otroka:

Nagla smrt nas je ločila,
vam razbila nad je sto.

Rane vaše zacelila
blaženost nebeška bo!

+

Ob praznikih Vseh svetih bomo zopet obiskali grobove in se spominjali naših dragih, ki so šli pred nami v večnost. Pošljimo jim v večnost pobožno molitev, ki jim bo v največjo korist in tolažbo. Pomagajmo dušam v vica tudi z dobrimi deli, ki jih lahko zanje darujemo. Koliko je vredna sveta maša, ki jo darujemo za dušni mir rajnih! Skušajmo tudi mesto vencev na grob storiti kakšno dobro delo, da na primer naročimo za pokojnega gregorijanske maše (to je 30 sv. maš, ki se darujejo skozi 30 dni zaporedoma za dušo umrlega). Duše nam bodo za vsa dejanja krščanske ljubezni, ki jih zanje opravimo, zelo hvaležne. Vsi kristjani spadamo v občestvo svetnikov. Bodimo do rajnih dobri in usmiljeni, da bomo tudi sami enkrat umiljenje dosegli. V tem duhu ljubezni, usmiljenja in hvalečnosti hočemo preživeti mesec november, ki je posebno posvečen trpeči Cerkev, to je, dušam v vica. Naj bo vsako pokopališče lepo in dostojno, četudi je to združeno z žrtvami. Saj bodo tudi nas nekoč nesli tja, da bomo tam čakali klika iz nebes k vstajenju od mrtvih. Daj Bog, da se bomo sešli in združili s svojimi predniki, ki se že radujejo v blaženosti ali še čistijo v vica.

Rečeno — storjeno! In že smo se vzpenjali proti vrhu. Med potjo smo opazili dišeče murke in si jih natrgali. Kako lepo so dišale. Ze smo na vrhu! Krasen pogled na vso Ziljsko dolino. Videli smo Proseško jezero, Sv. Stefana, Goriče, Blače, Sv. Pavla in tja proti Sv. Juriju in Dobraču. Cela dolina je bila pred nami kot na dlani. „Tukaj je lepo, napravimo si šotore“, se je oglašil „Zgovorni gams“. Pa je bilo res prijetno. Da ni bilo pretoplo je poskrbela prijetna gorska sapica. Začeli smo peti: „Na planinah lušno biti“, „Zakrivljeno palico v roki“, „Tam, kjer teče bistra Zila“. „Preudarni gams“ nas je opozoril: „Treba bo iti“, in vsi smo enoglasno zaklicali: „Ne še, ne! Ostanimo še tu!“ Malo smo se posedeli. Potem smo se slikali, nato pa smo jo ucvrli navzdol. Kmalu smo bili spet pri pastirskih kočah. Ložek nam je preskrbel mleka, ki smo ga hitro spravili pod streho. Usedli smo se na mehko travo in začeli prepevati. Pastirji in drugi gostje so začeli vleči na uho naše viže. Približali so se nam in nas poslušali. To nas je še bolj podžgalo, da smo še bolj zapeli.

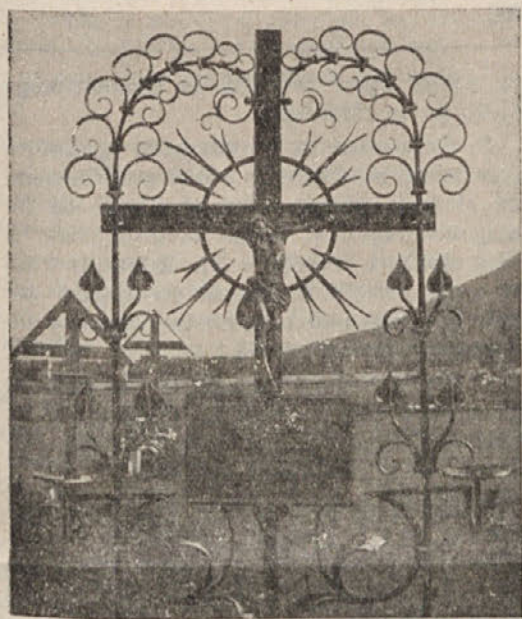
Toda čas je hitel. Kazalec na uri je že kazal nekaj čez tri. „Pot je dolga in treba bo odriniti“, je zabundal „Preudarni gams“. Poslovili smo se od naših dobrotnikov, se jim zahvalili, stopili v vrsto in s pesmijo odšli v dolino.

Navzdol je šlo hitreje in lažje. S prijetno poti po gozdu smo zavili na cesto. Tam ni bilo tako prijetno in sonce je pripekalo, da smo se potili. Srečevali so nas razni avti. Ko smo bili nekako na pol poti do Ukeve, nas je dohitel Fiat 1500. Ustavi se, šofer se skloni ven in reče: „Stopite hitreje, iz Ukeve vas popeljem v tabor.“ Gospod je bil trgovec, ki nam je vozil zelenjavo in nas je poznal. Ker smo bili daleč narazen, smo se zbrali in pospešili korake. Pa ni bilo treba iti v Ukeve. Gospod je s svojim vozom prišel nam naproti. Obkolili smo voz, in računali, kdo se bo peljal. Bilo nas je trinajst. Nesrečna številka, bi kdo rekel. Pa tokrat se je izkazalo, da je srečna. Gospod je začel razporejati. Sprédaj trije, zadaj sedem in v prtljažni del trije. Vsi smo bili zadovoljni, da ne bo treba kateremu kresati peš po prašni cesti. Sedeli smo sicer natlačeni kot sardine v skatli. Voz je kar letel, da nismo niti ceste čutili. Šofer se je bal policije. Malo je gledal sem in tja, če bi se prikazala kaka „bela“ glava. Pa ni bilo nikogar. No, ko smo čakali na stranski cesti, da pridemo v vrsto na glavno cesto, je švignila pred nami policija — dve „beli“ glavi na motorjih. Kaj bo sedaj! Šofer je gledal, če bosta ustavila. K sreči sta šla naprej. Rešeni smo! Tedaj je pritisknil na plin — voz je zaplaval na glavno cesto, nato na levo, mimo Ovčje vasi in v petih minutah smo bili v taborišču. Tržčani so nas obkolili in se niso mogli načuditi in nasmejati, ko je prilezlo toliko gamsov iz avtomobila. Seveda smo se zahvalili dobremu gospodu in ga povabili, naj pride spet kmalu s sadjem v naš tabor, kar je tudi storil. „Prebrisani gams“ nam je napravil čaj in ko smo se osvežili, je minila tudi utrujenost. Pri tabornem ognju smo se dobro počutili. „Zgovorni“, „Preudarni“ in „Prebrisani gams“ so poskrbeli za smeh in kratek čas.

Ponedeljek, 27. avgusta, je bil določen za telesni počitek. Po počitku smo šli k slapu, nato pa je bila skušnja prizorov za nastop pri tabornem ognju. Kaka dva kilometra višje v Zajzeri so taborili italijanski skavti iz Gorice. Imeli so na programu dan bratstva, zato so povabili na obisk naše skavte. Šli so samo nekateri. Iz naše čete smo šli štiri. Lepo so nam postregli, nato so pri tabornem ognju pokazali razne smešnice in duhovite prizore. Nastopile so tudi naše skupine. Kar lepo je bilo in marsikaj smo se naučili od njih. Prišli smo pozno ponoči v taborišče.

V torek, 28. avgusta, nas je dvignil kot ponavadi rog „Budnega gamsa“. Mašo smo imeli pozneje, ker so imeli mašo prej naši prijatelji od bistre Soče, ki so bili prišli prejšnji dan k nam na obisk. Imeli so pred seboj še pot na Višarje, zato so morali prej vstati. Nam se ni nikamor mudilo. Vreme se je nekam kislalo in je zgedalo, da bo popoldan padalo. Kljub temu se je večina naših gamsov odpravila z Drznim Jelenom, članom Openske skavtske čete pri Trstu, na bližnji hrib. Ob 11. uri smo dospeli do zavetišča Pellerini. Pripravili smo si čaj in se okrepčali. Zavetišče stoji na višini 1500 metrov. No in od tam smo po eni uri hoje dospeli na vrh, ki je visok 2313 m. Pot ni

(Dalje prihodnjič)

daritev sv. maše i. t. d. Tako dejanje je hvaljevredno in pokojnemu v veliko tolažbo in res pomoč.

Kmalu postavimo svojim rajnim kakšen spomenik ali križ. Vsak, ki pride na pokopališče, vidi tam bolj ali manj znamenite spomenike in si pri tem marsikaj misli. V srce pa človeka zaboli, če vidi pri svojih znancih napise v tujem jeziku. Mor-da rajni oče ali pokojna mati niti nista znala tujega jezika. Njih potomci pa jim naredijo dragocen spomenik iz kamna in hočejo svoje rajne „počastiti“ z nemškim napisom. Ali ni to laž in rajnim v nečast? Zakaj ne bi ostali še preko groba to, kar so bili v življenju? Zakaj bi se potomci sramovali svojega materinega jezika, ki so se ga učili od dobrih staršev?

Veselo je človek presenečen, če najde tudi na „božji njivi“ lepe spomenike in

O človečanskih pravicah

Skoraj v vseh državah obstaja „Liga za človečanske pravice“, bistvena naloga in namen te organizacije je v tem, da propagira in utemeljuje enakopravnost in enakovrednost človeka, da se bori proti vsaki diskriminaciji iz jezikovnega, narodnostnega ali verskega vidika. Ravno ta diskriminacija je tekom zadnje svetovne vojne uničila milijone ljudi raznih narodnosti, posebno pa še Židov.

Posebno poslanstvo pa ima ta liga ravno pri mladini, kateri je treba v zgodnji mladosti vcepiti spoštovanje do sočloveka, pa naj si bo te ali druge narodnosti, naj si bo te ali druge veroizpovedi, saj vidimo in beremo, da se tudi drugi vatičanski koncil obširno peča s temi vprašanji.

Avstrijska liga za človečanske pravice je priredila 17. in 18. oktobra poseben seminar za pedagoge in vzgojitelje.

Uvodni referat je imel univerzitetni profesor Thinning — ki je predsednik Lige — „O humanizmu v atomski dobi“. Podpredsednik Lige univerzitetni profesor dr. Lugmayer je razpravljal o človeški osebi kot osnovi človečanskih pravic. Višji študijski svetnik dr. Görlich je posvetil svoja izvajanja temi „Človečanske pravice in šola“.

Seminar je Liga zavestno sklicala na Gradiščansko, kjer živijo tri narodnosti: Madžari, Hrvati in Nemci. In še posebno v Oberwart, kjer so tudi v verskem pogledu zastopane tri veroizpovedi: katoličani, protestanti in kalvinci.

Razume se, da je bilo mnogo govora o odnosih narodnostih in verskih skupnosti, da se je mnogo govorilo o tozadevni nalogi Lige, ki ima tudi pri nas v Avstriji veliko in vzvišeno nalogo že med mladino propagirati spoštovanje do sočloveka, posebno še spoštovanje in enakopravnost narodnostnih manjšin na Gradiščanskem in Koroškem.

V sliki in besedi so imeli udeleženci priložnost, da vidijo in slišijo tudi o problemih in težavah gradiščanskih Hrvatov in Madžarov ter koroških Slovencev, ki so istotako v tem seminarju sodelovali.

Pri nedeljski službi božji pa je pater Ivan Tomažič iz Dunaja govoril o krščanski dolžnosti strpnosti in spoštovanja od človeka do človeka.

Prosvetni minister Pilfl-Perčević je poslal seminarju pozdravno pismo, ker je bil službeno zadržan.

Naši skavti na Ojstrniku

vedali, kje bomo dobili vse potrebno za sv. mašo. Pozdravili smo se.

Vreme je bilo krasno. Nudil se nam je lep pogled proti Sv. Višarjam in skalnatim skupinam na drugi strani doline. Ko smo se malo odpočili in prišli do sape, smo vzeli vse potrebno in se napotili na drugi greben k cerkvi. Kmalu je zapel zvonček in povabil vse prebivalce, ki so bili na planini k sv. maši.

Po sv. maši pa h kosilu, ki nam je dobro teknilo. Kaj tudi ne, saj smo bili utrujeni in lačni.

No in sedaj? Gremo na vrh Ojstrnika!

KAZAZE

(Bili smo na Sveti gori)

Po devetdnevem dežju smo le imeli lepo vreme, ki je bilo primerno za naše potovanje. Najprej smo se ustavili na Brezjah, tam smo opravili sv. daritev, pri kateri smo goreče molili in prepevali. Prosili smo Mater božjo za dober uspeh koncila, za našo mladino in za prenovitev naših župnij. Vsak pa je še imel kakšno prošnjo, ki jo je položil Mariji v naročje. Okrepani z angelskim kruhom smo zasedli avtobus in se odpeljali proti planinskemu svetu. Vozili smo se skozi gorovje, kjer smo opazovali sledove prve svetovne vojne. Tu smo videli še skrivališča, bunkerje in pa več pokopališč, kjer počivajo vojaki iz prve svetovne vojne. Občudovali smo planinske kraje. Med potjo smo zapeli tudi razne narodne pesmi.

Tako nam je hitro tekkel čas. Prišli smo v Trento, kjer smo se ustavili za pol ure. Ogleдали smo si lep spomenik pisatelja in pesnika Simona Gregorčiča. Ob tej priložnosti smo si tudi ugasili žejo z dobro vinsko kapljico. Nato smo se napotili proti Gorici, kamor smo prišli zvečer. Tu smo tudi naše želodce potolažili in prenočili.

V nedeljo, ob pol 6. uri zjutraj smo spet odšli. Kmalu smo bili pri Sveti gori. Za pokoro smo šli peš na goro. Tam smo opravili nedeljsko dolžnost in prosili našo nebeško Mater, da bi nam izprosila pri svojem Sinu duhovniških in redovniških poklicev in za nisojske dežele in misijonarje. Dalje smo prosili za naše družine, da bi se zopet oglasila družinska molitev po naših hišah. Nato smo se poslovili od tega lepega svetega kraja. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo g. Sinčniku, ki nam je vse tako lepo razložil, ker bi sicer ne imeli mnogo od našega potovanja.

Vožnja je šla proti morju, kjer smo se dvakrat ustavili, da smo si ga malo ogledali. Nato smo se vsedli zopet v omnibus, ki nas je zapeljal do Postojne. Tam smo spet izstopili. Večina je šla v Postojnsko jamo. Ko smo si jo ogledali, smo se spustili proti Ljubljani.

Iz Ljubljane smo se napotili proti domu. V gostilni, kjer g. Sinčnik zmerom pogosti svoje popotnike, so nas čakale že piške. Sedaj smo vsi pozabili na post, ki smo si ga prej naložili. Ko smo posedli za mizo, smo opazili da g. Zergoja ni med nami. Mislili smo si, da smo jih kaj razžalili. Nekateri so rekli, da še iz brevirja molijo. Ko smo se vrnili v avtobus smo opazili, da so bili močno žalostni. G. Sinčnik je nam povedal, da so jim mama umrla. Ta novica je vse pretresla in solze so nam stopile v oči. Preden smo se razšli, smo še molili za umrlo mater. G. Zergoja pa smo izrekli iskreno sožalje.

Cela župnija je čutila z njimi. V torek je bila vsa fara na pogrebu Helene Zergoj. S tem smo tudi dokazali, da mi našega dušnega pastirja res ljubimo in spoštujemo. Saj so res kakor pastir med svojimi ovčami, ker se tako trudijo, da bi vse pripeljali na dobro pašo. Vsi naši farani želijo, da bi nam inštalirali našega g. Florijana Zergoja, kakor so to storili tudi v drugih farah.

Ne bomo nehal moliti in prositi, dokler ne bomo uslišani. Saj je sam božji Sin rekel: „Prositi in se vam bo dalo, trkajte in se vam bo dprilo!“

Tragična smrt dr. Edgarja Geramba

Vso spodnjo Koroško je pretresla tragična smrt boroveljskega župnika dr. Geramba Edgarja, ko se je prejšnjo nedeljo ponoči vračal iz Celovca s svojim malim busom, pa je na ovinku pri Žihpoljah iz neznanih vzrokov zavozil v obcestno drevo s toliko močjo, da so na posledicah umrle kar štiri osebe. Gospod župnik je namreč peljal romarice, ki so se vračale iz Italije domov, a se je pri tej vožnji on sam tako hudo poškodoval na glavi, v oprsu in na nogah, da je po treh dneh silnega trpljenja podlegel poškodbam, tri gospe-romarice pa so umrle že prej. Ostale romarice, ki so bile lažje poškodovane, so še skoraj vse v deželni bolnišnici.

Gospod doktor boroveljski, kakor so ga navadno klicali, je bil markantna osebnost, ki je po svojem delovanju bil poznan po vsej boroveljski dekaniji. V teku 32-letnega župnikovanja v Borovljah je namreč oskrboval kot soprovizor vsaj od časa do časa tudi sosednje župnije, med drugo svetovno vojno pa je v velikem delu dekanije oskrboval bolnike in vernikom delil svete zakramente, ker je bil vedno slovenske besede. Pa tudi kot katehet na glavni šoli

Pri nas na Koroškem

Veličasten pogreb pokojnega prošta Antona Benetka

V sredo, 21. oktobra popoldne, se je zbrala ogromna množica ljudi, da v tihi žalosti in pobožni molitvi vzame slovo od ljubljenega, nadvse dobrega gospoda prošta, ki ga je Bog v svoji neskončni ljubezni in previdnosti poklical iz doline solz v nebeško domovino.

Prostorna cerkev se je napolnila do zadnjega kotička z verniki iz St. Rupenta, so-

sednih župnij in še iz drugih dekanij in med skupno molitvijo sv. rožnega venca, so žalni gostje kropili truplo pokojnega prošta in bivšega dekana. Iz obraza blagega pokojnika je odseval sveti mir božji, kakor da bi se hotel kar spet prebuditi.

Ni čuda, da se je zbralo k pogrebnim svečanostim veliko število duhovnikov, kakor le redko kdaj pri kakšnem duhovniškem pogrebu. Od stolnega kapitlja so bili navzoči štiri dostojanstveniki, iz St. Pavla v Labudski dolini je prišel mil. g. opat Schneider, duhovniki pa so prišli iz vseh treh naših dolin in tudi iz sosednje lavantinske škofije je prišlo več č. sobratov, da prisostvujejo maši zadušnici in pogrebnim obredom.

Pred slovesno žalno mašo so molili duhovniki večernice za dušni mir pokojnega. Ob 3. uri se je pričela slovesna maša zadušnica, ki jo je daroval mil. kanonik A. Zechner ob asistenci č. g. Martina Hotimitz, kaplana v Pliberku in č. g. Leopolda Silana, kaplana iz Velikoveca.

V svojem nagovoru je mil. g. kanonik nakazal življenjsko pot blagega pokojnika, ki je zagledal luč sveta 19. maja 1877 v Grižah pri Celju in sprejel še na dan rojstva milost svetega krsta. Božja previdnost je vodila pridnega Antona v gimnazijo in v bogoslovje, kjer se je z veliko gorečnostjo pripravljaval na vzvišeni duhovniški poklic.

je šlo skozi njegovo šolo vse, kar se je šolalo v Borovljah.

V dušnopastirskem delovanju je bil nedopovedljivo pošten. Posebna oznaka njegovega dela pa je bila skrb za mladino. Za njo je pokojni doktor žrtvoval vse. V nagrobnem govoru je označil to potezo na pokojniku boroveljski župan Sorgo takole: „Bil je mladini oče, učitelj, vzgojitelj in tovariš v igri“. V boroveljskem župnišču je bilo vedno polno mladine in dr. Geramb jim je bil vedno na razpolago. Iz svojega globokega znanja je mladino bogatil na sestankih, dal jim pa tudi mnogo prilike za glasbo in šport. Prav za nje si je nabavil tudi mali bus, ki je bil vedno na razpolago za potrebe predvsem farne mladine.

Dr. Geramb je bil rojen v Celju pred 70. leti in je bil sin častnika avstro-ogrške vojske. Največ je študiral v Celju, nekaj časa tudi v Gorici in na Češkem, bogoslovje v Inostu in Rimu, kjer si je pridobil trojni doktorat. Nekaj let je nato kaplanoval v mariborski škofiji, nakar se je preselil v krško škofijo in bil kaplan v Celovcu in provizor v Zrelcu, leta 1932 pa je

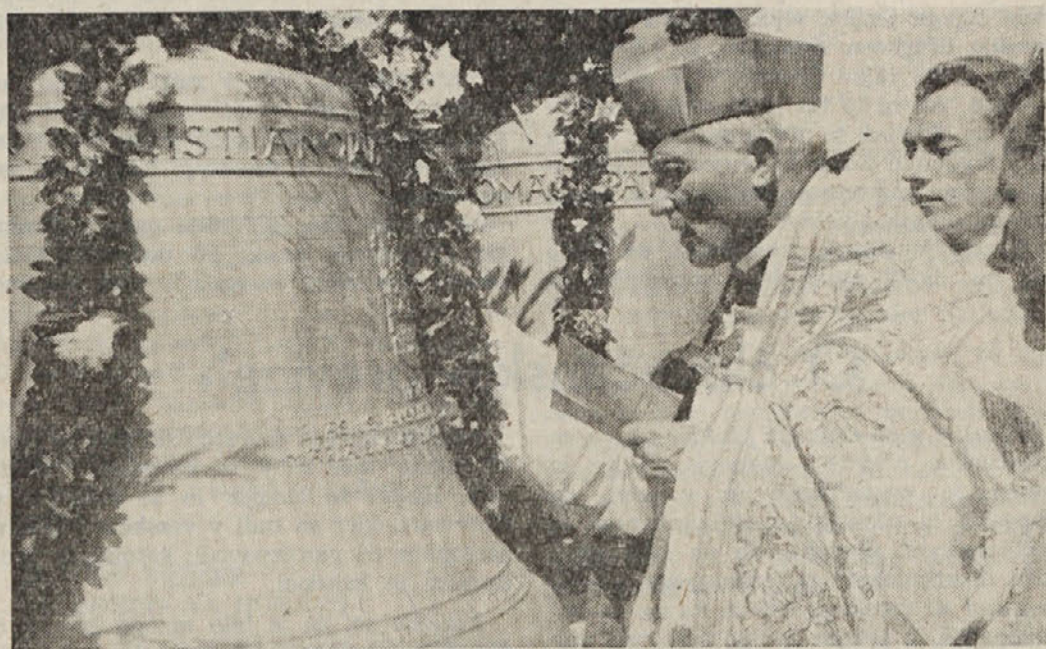
Novo mašo je zapel 19. julija 1906 v Grižah in je potem deloval med drugim v Črni, na Svetih Višarjah, v Železni Kapli, v St. Ilju na Dravi, v St. Juriju na Vinogradih. Od tam ga je poslal nadpastir leta 1911 na visoke Djekše, leta 1924 je bil podeljen na Žihpolje in slednjič leta 1928 za prošta in dekana v Tinje. Že leta 1934 je bil imenovan za konzistorialnega svetnika. Povsod je bil dober dušni pastir in hotel postati vse vsem, da bi vse pridobil za Kristusa. Do leta 1959 je neumorno deloval med svojimi ljubljanimi ovčami. Ko so mu radi visoke starosti že pojemale telesne moči, je še vedno deloval in pridigoval vernikom s pisano besedo, ki so jo bralci „Nedelje“ teden za tednom brali z velikim zanimanjem in duhovno koristjo ter hvaležnim srcem.

Pretrajala je bila njegova duhovna oporoka, ki jo je g. kanonik prebral. Iz nje smo razvideli in občutili vso njegovo veličino in ponižnost, globoko vero in očetovsko ljubezen, ki jo je izkazoval vse svoje duhovniško življenje. Njegova zadnja beseda je bila: Na svidenje.

Po slovesni sv. maši se je v imenu škofa, ki je trenutno v Rimu, zahvalil pokojnemu proštu mil. g. prelat dr. Kdras, za vse žrtve, ki jih je blagi prošt doprinesel povsod, kjer je deloval in poudaril posebno njegovo vzorno duhovniško življenje in globoko prepričanje o svojem vzvišenem duhovniškem poslanstvu. Zaključil je svoj nagovor z željo, da bi nam pokojni prošt iz nebes pomagal in izprosil od Boga, da bi nam nikdar ne manjkali takšni duhovniki, kakor je bil on, duhovniki po Srcu Jezusovem.

Pogrebne obrede je opravil mil. g. prelat dr. Rudolf Blüml, sedanjí predsednik duhovniškega združenja Sodalitete presvetega Srca Jezusovega, čigar predsednik je bil rajni prošt skozi dolgo vrsto 25 let.

Ob odprtem grobu se je zahvalil č. g. dekan Kanduth za vso ljubeznivost in pomoč v dušnopastirskem delu in posebno

V mnogih slovenskih župnijah je pokojni prošt Anton Benetek blagoslovljal nove zvonove

postal mestni župnik v Borovljah, kjer je neumorno deloval do svoje tragične smrti.

Minulo soboto je bili veličasten pogreb pokojnega dr. Geramba v Borovljah. Pogrebne obrede, sveto mašo in govor je imel mil. g. generalni vikar dr. Kdras, pokojnikov sošolec; poleg številne duhovščine, šolskih otrok, mladine in ogromnega ljudstva so pokojnika spremljali na zadnji poti tudi civilne oblasti z županom Sorgom na čelu, ki se je tudi v imenu vseh Borovljanov poslovil od njihovega župnika. V priznanje velikih zaslug je boroveljska občina določila, da so dr. Geramba položili v grob, ki leži na častnem mestu tamošnjega park-pokopališča.

Pokojni Mohorjani

nam v teh dneh pravi: „Mi smo naročili bukve sv. Mohorja, naročite jih tudi vi.“ Bog daj večni pokoj umrlim udom Družbe sv. Mohorja za leto 1885.

Apače. — Markovič Matevž, farni oskrbnik; Božič Tone, cerkovnik; Bute Andrej, Jagovc Jernej, kmeta; Jagovc Ana, pevka; Lakonik Lenart; Lekse Marija, krčmarica; Pirčer Marija, kmečka hči.

Loga ves. — Kalki Matevž, obrtnik; Wurzer Luka, Wurzer Hen., Sleiher Bošt., Kovencič Ferjan, posestniki.

Rožek. — Godec Jan., župnik; Čemerjak Jože, Derzola Janez, Donersbacher Urban, Hochkofler Janez, Kleinberger Jože, Reichman Prima, Ropač Jak., kmetje; Pahernik Ana, Pečnik Urša; Solska bukvarna; Trupe Liza.

Žihpolje. — Podlipnik Jan., župnik; Mačnik Greg., učitelj v pok.; Ravš, Knježnik, Lipic, Tumpelj, Kulnik Číževski, Hrastrnik Golšovski, Kranjc Homški, kmetje; Klocar, kočar; Humrov Janez, Lazarjev Jože, Ferančnikov Mat.; Briclja, kmetica; Ferlic, Primik Jožefa.

Rebrca. — Müller Juri, župnik; Pirovec Blaže, Markel Leop., Cimpasar Lorenc, Cimpasar Matevž, Kaiser Matevž, kmetje; Tribelnik Marija, delka; Riegl Janez, delavec; Pirovec Jakob, km. sin; Erlih Ana, kmečka hči.

za svetel zgled svetniškega duhovniškega življenja in delovanja.

Č. g. Zeichen se je pokojnika spomnil s prisrčnimi besedami in rekel med drugim, da si šteje župnija v veliko čast, da bo njegovo truplo in blago srce počivalo v blagoslovljeni zemlji v St. Rupertu. Tam se bodo verniki še zbirali ob njegovi gomili in sprejemali tolažbo in blagoslov ob njegovem grobu.

V imenu tinjske župnije in dekanije se je zahvalil mil. g. prošt L. Trabesinger za vzgledno in goreče delovanje v Tinjah. Naj bi bil naš priprošnjik v nebesih.

V imenu tinjske občine in cerkvenega odbora se je poslovil zastopnik tinjske občine in poudaril zlasti veliko srčno dobroto in ljubeznivost rajnega dušnega pastirja in prošta.

To je bilo slovo od dragega nam prošta, ki je bil res pastir z očetovsko dobrim srcem, vednim in veselim značajem, ponižen in skromen pred ljudmi, a velik pred Bogom. On, ki mu je vse življenje tako zvesto in vdano služil, naj mu obilo poplača vso skrb in ljubezen za neumrljive duše v božjem kraljestvu. Na svidenje nad zvezdami!

Vse za šport -
od kolesa do
televizije -
na zalogi pri

PODJUNSKA TRGOVSKA DRUŽBA
Bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves-Eberndorf tel. 04236-281

Narodna pesem na Koroškem

Kot zaključek letošnjih poletnih razstav je pripravil deželni muzej v Celovcu zanimivo razstavo o Narodni pesmi na Koroškem. Goste, ki so množično zasedli muzejsko avlo, je pozdravil dvorni svetnik prof. dr. Moro. Zahvalil se je organizatorju dr. Koschierju, prof. Anderluhu, predvsem tudi dr. Cziganu, ki je sestavil slovenski del na tej razstavi. Govornik je poudaril, da je ta razstava namenjena Koroški, ki je domovina nemško in slovensko govorečih. Ob tej priložnosti je čestital prof. Kleinertu k življenjskemu jubileju, katerega razstava k slik pod naslovom „Kaktusi“, je bila istočasno odprta.

Uvodni referat dr. Koschierja se je bavil z znanstvenim ozadjem in zgodovinskim razvojem zbiranja narodnega blaga. Stremenje se je porodilo v času romantike. Oče narodopisja je bil nemški znanstvenik Herder, ki je s svojimi navdušenimi razpravami ponesel svoje ideje o veliki vrednosti narodnega blaga in smisel za zbiranje pesmi in drugih stvaritev ljudske umetnosti celo med slovanske narode. Med nemškimi pisatelji so se prvi bavili s tem Uhland in Liliencron, ki sta rada uporabljala tudi narodne motive. Mejniki v zbirkah narodnih pesmi pri Nemcih pa je bila Arminova izdaja „Des Knaben Wunderhorn“, ki je znamenita selekcija najlepših nemških narodnih pesmi. Sledilo je več znanstvenih raziskav, ne samo med Nemci ampak tudi med Slovani.

V Avstriji je izdal prvo znamenito zbirko Zischka. Miltenrdorfer je prvič na Koroškem zbral, uredil in izdal nemške koroške narodne pesmi. Tedaj je bila cvetoča doba za narodne pesmi Pogačnik in Hermand sta izdala besedila, tudi slovenska. To je bil čas, ko je deloval na Koroškem Tomaž Koschat, ki je vzel za svoje znane pesmi marsikateri motiv iz slovenskih narodnih pesmi. Začel je izhajati časopis „Das deutsche Volkslied“. Tradicijo sta nadaljevala znana narodopisca in ljubitelja narodopisja prof. Primus Lessiak in Shüttelkopff, ki sta zbrala nešteto narodnih, podobno kot na Nižjeavstrijskem. Pozneje srečamo imena Asenbauer in Wiegele, ki sta se odlikovala z zbirkami pesmi, v katerih sta upoštevala tudi zborovsko petje. Zadnji veliki v tej skupini je bil Roman Mayer, v katerega zapuščini so našli nad 5000 zapiskov. V novejši dobi so si pridobili zasluge za narodne pesmi znanstveniki kot Kolitsch s svojim registrom in s svojo zgodovino prof. Lexer, nadalje Hugo in Oswald Moro. Prva svetovna vojna je prekinila to plodovito delo. Po prvi svetovni vojni se je ustanovilo združenje za raziskavo in zbiranje narodnega blaga tkzv. „Oesterreichisches Volkslied Unternehmen“. Po drugi svetovni vojni ima velike zasluge prof. Anderluh.

Med Slovenci se je misel na zbiranje in znanstveno obdelavo narodnih stvaritev prvič porodila v času romantike. Vuk Karadžić in Stanko Vraz sta objavljala v „Illy-

risches Volksblatt“, kjer se je oglašal tudi Matija Majer Žiljski. Tudi Kopitar je obdelal in objavljala narodne pesmi v časopisu. Ahacelj je bil velikega pomena za koroško slovensko narodno pesem. Šeinig je v sodelovanju s Hermannom izdal besedila.

Kot prvim pa se je Slovincem posrečila sistematična in zelo popolna izdaja narodnih pesmi, urejenih po krajih in pokrajinah, to so monumentalni 4 zvezki narodopisca Štreklja, katerega delo ima prav danes neprecenljivo vrednost. Pozneje se je s tem delom v Ljubljani bavil France Marolt in drugi. Med njimi so zelo pomembni Oskar Dev in Švikaršič. Pogačnik je znamenit po svojih glasbenih zapiskih. Poleg teh je seveda nešteto drugih morda ravnokar pomembnih kot Tomc, Kramolc itd. V Ljubljani že nekaj let deluje narodopisni inštitut, ki izdaja lastno glasilo tkzv. „Etnograf“. Na Koroškem si je na tem področju ustvaril ime dr. Fr. Cigan.

Skozi razstavo je vodil dr. Koschier. Razstava je sestavljena po znanstvenih vidikih in je zelo matančna. Fotografije, razni notni material, instrumenti, znanstvene knjige, pristni zapiski, originalne stare knjižne izdaje, zvezki z besedilom in z notami, torej od skrajno preprostega do najmodernejšega kot so magnetofonski trak in plo-

šče. Vse to je razporejeno in sistematično razstavljeno. Od prvih skromnih začetkov, do zadnjih velikih uspehov in dosežkov, ki jih je ustvaril in ohranil narod sam. Dve vitrini sta posvečeni slovenskemu narodopisju, ki pa morda v tej zoženosti ne moreta podati tako popolne slike. Slavnosti in otvoritveni razstavi so dali okvir prvič znana družinska pevka skupina Wildhaber s svojim nadse čistim in prijetno zvonečim petjem, drugič pa pevka skupina iz Štebna in kvartet iz Sel. Petje je navdušilo nemško in slovensko govoreče občinstvo.

Tudi danes iščemo in zbiramo narodno blago. V Celovcu se je sestal dijaški narodopisni krožek pod vodstvom dr. Czigana, ki bo iskal, zapisoval, zbiral in pozneje morda znanstveno obdelal to preprosto narodno umetnost. Naj bi bila stvar nas vseh, da opozarjamo in zbiramo ostanke naše lastne preteklosti. Koliko preprostih lepih pesmi se je v ustnem izročilu ohranilo. Koliko knjižic — tiskanih in na roko pisanih še najdemo po naših hišah. Koliko je še starodavnega orodja, za katero ne vemo imena. Koliko je ljudi, ki so jim take stvari samo v napotje, ki v svoji nevednosti ne cenijo in ne spoštujejo ničesar, kar jim trenutno ni v korist. Kaj šele da bi vedeli za vrednost tega, kar je narod v svojem stoletnem življenju ustvaril, ohranjal in vedno nanovo bliskoval in izpopolnjeval. To je narodna kultura v prvotnem in najglobljem pomenu.

— smk —

Otvoritev ceste Čirkovče — Komelj

Dne 21. oktobra popoldne je bila svečana otvoritev novozgrajene ceste iz Čirkovč do Kužnika na Komelju. Začetek te ceste je blizu spomenika, ki spominja na strašno nesrečo, pri kateri je po eksploziji min leta 1945 zginelo življenje pet mladostnikov. K otvoritvi je prišlo poleg graditeljev: Gradišnika, Kogelnice in Kužnika, še precej sosedov in zastopnikov oblasti. Namesto načelnika cestne skupnosti je njegova žena Gradišnica pozdravila častne goste: dvornega svetnika diplomiranega inženirja M. Ortnerja, gradbenega svetnika Franca Eggerja in inženirja Brumerja, kakor tudi zastopnika pliberske občine, podžupana Mirka Kumra. Zahvalil se je za javno pomoč zvezne vlade, dežele in občine in prosila za nadaljnjo pomoč.

Nato je dvorni svetnik poudaril pomen gorskih poti za ohranitev prebivalstva v hribih, želel je dalje, da bi ta cesta združevala družine na teh treh domovih, do katerih pelje. V imenu občine je graditeljem čestital kmetijski referent občine, podžupan. Dejal je, da so: cesta, elektrika, vodovod, zboljšanje hlevov in gnojšč, umetna gnojila in umna živinoreja poleg sadjarstva bodoči stebri komeljskih kmetij. Poveza-

nost z zemljo in zaupanje v Boga bo njih moralna opora. Ob godbi domačinov je bil prerezan trak in cesta je bila odprta.

Nato so se vsi odpeljali navkreber po številnih ridah h Gradišniku do Kogelnika in še h Kužniku. Tam so morali gostje ob domači godbi zaplesati z načelnikovo ženo in bili pogoščeni z domačim žganjem. Nazaj grede so pri Gradišniku podpisali zapisnik, ki pravi, da so začeli cesto graditi pod lastnim vodstvom. Nato je priskočila na pomoč še kmetijska oblast. Cesta je dolga 3280 m. Delali so jo 107 dni in 10 ur. Cesta bo postala javna lastnina. Stala je 308.053 šilingov. Zvezna vlada je prispevala 97.000 šilingov, dežela pa 60.000 šilingov. 150.000 šilingov pa so doprinesli udeleženci. Cesto bodo vzdrževali sami, občina jim bo pa pomagala.

Po podpisu je sledila ob godbi Pučevovega Maksa in Podgornika Franca živahna družabnost. Med zabavo so peli nemške in slovenske pesmi, v vidno zadovoljstvo častnih gostov. Tudi ta cesta je plod sporazumevanja med narodi.

Naša želja je, da bi srečno vozili po njej.
K. M.

Nekaj o prašičereji

Kmečki pohodi v Franciji, pa tudi pri nas na Koroškem, katerih cilj je bil s silo doseči zvišanje cen kmetijskih pridelkov, nam nazorno kažejo, kako si kmetje to povišanje predstavljajo. Oni hočejo namreč — ne da bi več delali — boljše živeti. To bi pomenilo za celotni gospodarski ustroj neke države nesrečo.

Edini izhod iz tega težavnega položaja našega kmetijstva je, da smo pri delu bolj pridni, da bomo mogli na ta način več pridelati. Pri tem je važno pridobljena izkustva in spoznanje tudi resnično in pravilno uporabljati. Najlepši primer nam nudita Danska in Holandska. Obe proizvajata ogromne količine kmetijskih pridelkov in to poceni. Zato tudi lahko tekmujeta z drugimi deželami, kljub dodatnim stroškom za prevoz. Kar oni zmorejo, zmoremo tudi mi. Seveda se moramo bolj potruditi, kajti imamo dovolj naravnih pogojev za vse to.

Na naših gorskih in planinskih pašnikih raste odlična zelena krma, ki tvori glavni pogoj za uspešno rejo mladih živali. Naš zrak je čist in vsebuje le malo bolezenskih klic in povzročiteljev bolezni. Naša pitna voda je izborna, zdrava in na razpolago v dovoljni meri. Ne vsebuje tudi nobenih bolezenskih snovi.

Na razpolago imamo ogromno različnih odpadkov in prav poceni krmo. Seveda je pri tem važno, da znamo živali pravilno krmiti in hraniti in da ne povzročamo sami bolezni pri njih.

Da se izognemo vsemu temu, imamo dovolj odličnih kmečkih strokovnjakov in

živinozdravnikov, ki nam lahko pomagajo z besedo in dejanjem.

Da pa nam ne bo delo pretežko in nam ne bo vzelo preveč časa, skrbi zato naša industrija, ki sestavlja osnutke strojev, jih izdeluje in prodaja. Pri tem je pa važno, da pri nakupu dobimo lahko izjemne cene. Naši denarni zavodi, kot n. pr.: rajfajznovke, posojilnice in banke nudijo danes že tudi ugodna posojila.

Številno mestno prebivalstvo je naš najboljši in glavni odjemalec živalskih proizvodov. Sreča je tudi, da stanuje mestno prebivalstvo v bližini kmečkih naselij, tako da majhni prevozniki stroški ne vplivajo mnogo na cene. V slučaju pa, da nam je zmanjkala krma, jo lahko kupimo poceni na tujem trgu.

Pri nas so dani posebno dobri pogoji za uspešno prašičerejo. Prašič je domača žival, ki se najhitreje razmnožuje. Na leto vrže štirikrat več prašičkov-mladičkov kot krava teletčkov. Dalje je ogromne važnosti tudi dejstvo, da raste prašič hitreje kot vsaka druga domača žival in doseže ob dobri in pravilni reji mnogo prej svojo prodajno težo, ki jo zahteva kupec.

Ker je prašič omnivor (= vsejeder), ga lahko hranimo z različnimi odpadki. In prav ti pa prinašajo kmetu dodatne dohodke, seveda, če pri celotni prašičereji ne dela nobenih napak.

Kako pa se izogibamo takih napak in kako ravnamo v slučaju različnih bolezni pri prašičereji, to pa lahko vsak kmet, posebno še kmečka mladina razbere iz knjige „Hygiene des Schweines“ (= Zdravstvena

Sejem simodolskega goveda v Leobnu

Na sejem simodolskega goveda, ki je bil nedavno v Leobnu, so prignali 295 glav plemenskega goveda, od tega je bilo: 40 bikov in 255 krav. Prišlo je mnogo domačih in tujih obiskovalcev.

Tokrat je prišlo posebno mnogo kupcev iz zveznih dežel, tako da so prodali številne plemenske živali na Nižjeavstrijsko, Koroško, Salzburško in Gornjeavstrijsko.

Povpraševanje je bilo izredno živahno. Posebno je bilo opaziti, da je bilo kupcev za krave več kakor je bilo krav na sejmu.

Kvaliteta bikov je bila dobra in izenačena. Skoro polovico bikov so uvrstili v II. razred. Najlepšega bika je imelo komaj ustanovljeno živinorejsko podjetje Josef Maier, pd. Steiner iz Obdacha, ki ga je kupil prav tako šele pri novo ustanovljeni simodolski zadrugi Voitsberg. Naslednja dva bika sta bila iz hlevov Schachner Adam, Burgstaller iz Wörschnacha in Franz Kotzmayr iz Frohnleitna. Najvišjo ceno je dosegel bik „Rebus 3200“, ki ga je kupila deželna zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo na Štajerskem.

Izredno močno je bilo povpraševanje po kravah, kjer je prignalo najlepše krave podjetje Puster iz Großlobnika.

Močno je bilo tudi povpraševanje po mladitih telicah.

Na sejmu so prodali: v Italijo 60 komadov, na Koroško 29 komadov semodolskega goveda, na Nižjeavstrijsko 30 živali, na Salzburško 4 komade, na Zgornjeavstrijsko 1 komad, na vzhodno in zahodno Štajersko 49 in ostanek je ostal na Zgornjem Štajerskem.

Naslednja sejma bosta v sredo, dne 11. novembra 1964 v Št. Vidu ob Glini in v sredo, dne 25. novembra 1964 v Leobnu.

Zborovanje Štajerske živinorejske zadruge

Štajerska živinorejska zveza rumenega plemenskega goveda je imela v torek, dne 13. oktobra 1964 v Gratkornu svoje glavno zborovanje.

Iz glavnega poročila je razvidno, da je plemenska reja v zadnjem času močno napredovala. Prodaja plemenske živine je v preteklem letu narasla za okoli 25 odst. Število živinorejcev, ki so včlanjeni v zvezo, stalno narašča. Povpraševanje po dobrem plemenskem rumenem govedu narašča. Za to govedo so ponujali že poleti najvišje cene.

Direktor za rejo živali, dvorni svetnik dipl. inž. Ziuner je čestital živinorejcem rumenega plemenskega goveda k doseženim uspehom.

Direktor za rejo živali dr. Körber iz Koroške je poročal, da je dosegla živinoreja rumenega plemenskega goveda v njegovi deželi prav lep napredek. Iz Koroške se je udeležila tega glavnega zborovanja delegacija pod vodstvom načelnika zveze Sachererja.

Sledile so volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika štajerske živinorejske zveze rumenega plemenskega goveda,

Dacuj za Rdeči križ!

dipl. inž. Herbert Wölger, Forchner iz Hall/Admonta, in sicer enoglasno ter z močnim aplavzom.

Dolgoletni zaslužni načelnik zveze, ekonomski svetnik Oswald Ebner, je bil imenovan za častnega načelnika. Načelnik ing. Wölger je podal kratek pregled o nadaljnjem delu zveze in je naglasil, da ima rumeno plemensko govedo v prihodnosti dobre izglede. Bistveno je, da bi postala še mnoga štajerska podjetja rumenega goveda dobri živinorejci, da bi mogli tako ustreči željam povpraševanja.

nega prašiča), ki jo je napisal živinozdravnik Marolt M. Zraven tega se bo lahko naučil sleherni, ki bo kupil to knjigo, tudi o prvi pomoči pri obolenjih prašiča, dokler ne pride živinozdravnik.

Knjiga stane, broširana 70.— šilingov. Ubožnejši jo dobijo že za 40.— šilingov. Naročite jo lahko pri Tierarzt, Marolt M. in Spittal/Drau, Ponauerstraße 27a.

Žitna letina EWG letos rekordna

Statistični urad Evropske gospodarske skupnosti je javil te dni, da so imele države Evropske skupnosti leta 1964 rekordno letino žita ter so pridelale 58,6 milijonov ton žitaric vključno koruzo, ne pa riž. Presegle so rekordno leto 1962, ko so pridelale 58,2 milijona ton raznih žitaric. Dva poglobljena razloga, da so dosegli letošnji rekord, sta bila povečana obdelana površina za pšenico in ječmen ter zelo ugodne vremenske razmere. Povprečni hektarski donos je letos presegel letno povprečje za dva stota in se povzpela na 27,3 stote na ha. Celotna količina letos pridelane pšenice sicer zaostaja z 29 milijoni ton za odlično letino 1962 z 29,6 milijoni ton, ker je letos padel predvsem pridelek pšenice v Franciji od 14,1 milijona ton na 13,6 milijonov ton, a so zato imele rekordno pšenično letino Nemčija, Belgija in Nizozemska in s tem dvignile nekoliko celokupni pridelek pšenice v Evropi. V Italiji obstoji naklonjenost za druge vrste žitaric in je zato pšenica nekoliko stopila v ozadje. Pridelovanje ovsa v Evropi pada, ker zaradi motorizacije pada število konj. Pridelek riža s 4,7 milijoni ton je odličen in se je glede riža najbolj izkazala Nemčija. Ječmena je bilo manj posejanega, a so ga vseeno pridelali 11,7 milijonov ton.

Oj svoboda zlata . . .

Svoboda . . . beseda, za katero so umirali najidealnejši ljudje vseh časov in umirajo tudi danes. Saj je pa svoboda tudi vredna takih žrtev, ona je namreč najvišja odlika človeškega dostojanstva. Celotni stvarnik sam spoštuje človekovo svobodo in prav po njej je človeku dana odlika bogupodobnosti.

Mlad človek hoče biti svoboden. Kdo bi mu zameril! Saj brez nje ne more sprostiti svojih mladih sil in se razviti v samostojno osebnost.

Brez svobode si torej ne moremo misliti napredka pri mladem človeku. In če ravnamo drugače, ubijamo v njem to, kar mu je Bog položil v dušo. Prava svoboda je namreč dar božji.

Zal pa velik del sodobne mladine napačno pojmuje svobodo. Ze v nezrelih letih se upira vsemu, kar jo ovira ali ji brani sproščen polet. Vsaka dolžnost je v njenih očeh nasilje, zatiranje osebnosti svobode. Zakaj ne bi svobodno razpolagali s svojo voljo doma, v delavnici, v šoli, v verskih rečeh in kjerkoli? Zakaj moram prav to delati, želeti in hoteti, kar mi zapovedujejo starši, učitelji, mojster in duhovniki? Vse to spada vendar med staro šaro, srednji vek, ne pa za današnje napredne čase! Če so nam starši dali življenje, potem so dolžni tudi skrbeti za nas, dokler ne pridemo sami do kruha. Nimajo pa pravice, da nam omejujejo svobodo v letih, ko že sami lahko presodimo, kaj je prav in kaj ni. Te neprestane zapovedi in prepovedi nas utrujajo in delajo malodušne. Ali je morda to svoboda, če ne smem hoditi na zabave, obiskovati vsakovrstne javne lokale in se izživljati po mili volji? Kdo me more prisiliti, da delam vse to, kar hočejo drugi.

Tako pojmovanje svobode je gotovo zgrešeno. Saj vodi v pogubo. Vsakdanje življenje jasno dokazuje, kam so prišli tisti, ki so do zadnje kapljice posrebeli prijetnosti življenja! Koliko mladih ljudi je že taka svoboda duševno in telesno upropastila in jih onesposobila za resno življenje.

Kaj je lažje za mladega človeka: brezdelje, drvenje od zabave do zabave in uživanje sladkosti življenja, ali pa junaški boj z vsakdanjimi neprijetnostmi, povezanimi z žrtvami in bolečinami? Prav gotovo prvo, kajti za tako življenje ni treba nikake priprave. Prav vseeno je, kako si vzgojen. Če pa hočeš krotiti duha in telo in se uspešno boriti proti svojim slabostim, moraš biti pripravljen na žrtve. Na te pa se lahko pripravita le tisti mladenič ali mladenka, ki sta vzgojena, ki sledita dobrotnim nasvetom svojih vzgojiteljev in se radevolje podrejata božjim in človeškim zakonom.

V tem je torej prava svoboda, vse drugo je pa suženjstvo. Ali si morda svoboden, če se ne moreš odreči vabi, čeprav veš, da te vodi v pogubo? Suženj si, slabič, brez volje in moči! Prostost in neodvisnost, s katerima se rad ponašaš, kadar slepo tavaš v nasladah, sta samo navidezni; nujno se spreminjata v sužnost, kateremu ni para!

ZA MLADINO IN PROSVETO

Taka je mladina . . .

„Taka je mladina . . . brez vzgoje . . . brez sramu . . . brezobzirna . . .“ In koliko je takih neprizanesljivih sodnikov, pred katerimi ni zagovora, opravičila. Prepričani so, da je njih obsodba pravična, morda še celo premila. Živijo pač v zlagani miselnosti, da je „nekoč bilo čisto drugače“.

Bilo je v večernem vlaku, ki je bil poln mladine, vračajoče se z dela v mestu. Vmes je bilo tudi nekaj starejših, ki so prihajali med zadnjimi. Ko je vstopila starejša gospa v vagon in iskala prostor, se je že dvignil mlad fant s sedeža in ga ponudil njej. Podobno je storilo dekle in odstopilo prostor starejšemu možu. Tam pri oknu pa je sedelo petnajstletno dekle, ki je neprestano zrla skozi okno; še za hip se ni oziralo po vagonu.

Nekaj starejših je moralo stati. Pogledi

mnogih pa so se obračali proti mladenki ob oknu, ki je vztrajno gledala v temo, kakor da bi hotela izzivati družbo v vagonu. Opazke so že padale na njen račun: „To je pa že nesramno . . . brez olike . . . brez manire . . . takšna punčara . . . sedi, kot bi bila sama v vagonu . . . takšna je pač mladina danes . . . nevzgojena . . .“

Vagon se je ob postajah počasi praznil in le trije potniki so še ostali: dekle ob oknu nepremično sedeča in dve dami, ki nikakor nista štedili z ostrimi sodbami o današnji mladini.

Zopet se je vlak ustavil; dekle ob oknu pa se je s težavo dvignilo. Iz kota je vzelo palico in ob njej s težavo stopala iz vagona; njena desna noga je nosila kot oklep težek ovij iz mavca . . .

Mladina na Primorskem

Vsaakega poročila o delovanju katoliške mladine na Primorskem smo zelo veseli; saj se čutimo z njimi najtesneje povezane, ker živijo v podobnih razmerah kot mi. Poleg številnih manjših prireditvev so v zadnjem času pripravili dve lepi slovesnosti.

Tabor slovenske prosvete ob otvoritvi novega „Slomškovega doma“ v Bazovici. To je bil praznik za primorske Slovence, kajti obogatili so za krasen mladinski dom v bližini Trsta. Tam se bo zbirala mladina iz bazoviške fare in daljnjee okolice na prijateljska srečanja, na prosvetne večere in kulturne prireditve in tam se bo vzgajala mladina v duhu velikega prijatelja mladine, škofa Antona Martina Slomška, kateremu so dom tudi posvetili. Pri zgraditvi tega

kulturnega središča so šle tudi italijanske cerkvene in državne oblasti močno na roko.

S to slovesnostjo pa je tržaška prosveta združila svoj vsakoletni tabor in tako povzdignila slovesnost z visoko kvalitetenimi točkami pisanega sporeda ob popoldanski prireditvi. Nastopali so združeni zbori okoliških in mestnih župnij ter folklorne skupine ter bazoviška mladina. Posebno toplo pa so bili sprejeti naši koroški „Veseli študentje“ s svojim godalnim nastopom.

V Gorici pa so pripravili na misijonsko nedeljo pri vsakoletni akademiji igre „Tri modrosti starega Wanga“. Igrali so fantje tamošnje Marijine kongregacije. Igra in bogat srečolov sta mnogo pripomogli k lepemu praznovanju misijonske nedelje.

Iz filmskega sveta

STOLETNICA IZNAJDBE FILMA

Letos, 5. oktobra je poteklo 100 let odkar obstaja filmska umetnost. Pri tem ima največ zasluga znameniti učenjak Edison, ki je leta 1891 iznašel kinetoskop, nekako kukalo z lečami za gledanje slik na filmskem traku. V Lyonu pa se je Louis Lumiere s svojima dvema sinovoma že dalje časa bavil z mislijo, kako s slikami prikazati gibajoče predstave. Ko je nekoč prišel v Pariz k Edisonu, ki mu je pokazal kinetoskop, ga je ta takoj odkupil in s poskusi končno prišel na skrivnost filmskega predavanja. To je bilo leta 1894 in

tako je v tej iznajdbi bil dan začetek filmske umetnosti, ki se je seveda temeljito izpopolnila ter postala silen faktor oblikovanja sodobnosti.

„BECKETT“ V AVSTRIJI

Amerikanci so po majhni krizi, ki je pripravila ameriški film ob prvenstvo na tem polju, zopet poživili svojo filmsko delavnost ter skušajo z nekaj velefilmi zopet dvigniti svojo filmsko produkcijo na višjo umetniško raven. Tako so v zadnjem času izdelali tudi barvni film „Beckett“, ki je v USA in v Angliji že zelo velike uspehe in bil

deležen lepih pohval. Konec oktobra pride ta film tudi v Avstrijo in ga bodo najprej predvajali na Dunaju, Gradcu in Solnogradu. Seveda je moral še prej iti skozi avstrijsko cenzuro, ki pa se je o filmu zelo dobro izjavila, saj je ocenjen s „posebno priporočljivo“. Delo režira Peter Glenville, v glavnih vlogah pa nastopata Peter O'Toole (junak filma „Lawrence iz Arabije“) in Richard Burton.

NEMCI V FILMSKI KRIZI

Sicer še vedno govorijo o „gospodarskem čudežu“ v Nemčiji, ker se je ta dežela gospodarsko tako čudovito dvignila iz vojnih ruševin, da more konkurirati na vseh gospodarskih področjih z „zmagovalci“. Toda filmski krizi, ki že par let tlači evropsko in ameriško filmsko industrijo, se tudi Nemci niso mogli izogniti. Visok življenjski standard je namreč omogočil, da skoro ni več nemških družin, kjer ne bi bilo televizije. To pa ima za posledico, da je film hudo oškodovan na številu gledalcev, kar se občutno pozna na izkupičku vstopnic.

Filmska industrija v Nemčiji spada med najbolj riskirane gospodarske panoge. To poroča vrhovna nemška filmska organizacija za filmsko gospodarstvo. Pri tem poudarjajo, da je nemška televizija v minulem letu prikazala kar 203 filmske igre, dočim so filmske družbe izdelale le 62 novih filmskih iger. Nekaj na boljšem je s filmi iz kulturne ali gospodarske panoge, torej dokumentarni filmi. Teh filmov je bilo okrog 900, vseh v Nemčiji izvajanih filmov — domačih in tujih — pa so našteali nekaj nad 2000.

V JUGOSLAVIJI FILMAJO

Naravne lepote Slovenije in Bosne so idealen prostor za filmanje, kajti režiserjem nudijo za insceniranje izredno ugodne možnosti. Nekateri imenujejo te kraje kot „deželo filma“. Zato ni redko, da tuje filmske družbe snemajo filme kar v celoti v teh krajih, še več pa domača filmska podjetja izdelujejo gotove scene ter jih dajo inozemstvu na razpolago ali pa jih pripravijo po naročilu. Verjetno pa k temu, da se tuje filmske družbe poslužujejo teh ugodnosti, pripomore tudi dejstvo, da so delovne moči in potrebni scenerijski material v Jugoslaviji, ki je še vedno srednje-evropska dežela, mnogo cenejše kot drugod.

Kot poročajo, bodo v kratkem začeli s filmanjem romana „Koča strica Toma“. Režijska dela bo vodil Geza Radványi ob sodelovanju mednarodnega filmskega personala. Glavno vlogo bo igral znani O. W. Fischer, ostali pa so: Italijanka Eleonora Rossi — Drago, Anglež James Mason, Francozinja Mylene Demongeot in ameriški črnc John Kitzmuller.

»Vedno sem imel srečo v ljubezni!«

»Hm, pa se le nisi še oženil.«

»Vidiš, to je pa tista sreča, ki sem jo imel!«

KRIMINALNI ROMAN

SKRIVNOST

Prevedel:
AVGUST PETRIŠIČ

7. NADALJEVANJE

dc. Fu-Mančuja

Ta, ki je bil pravkar vstopil, je stal zdaj tako blizu, da sem mogel spoznati mrliško blede, pengamentno lice z malimi, poševnimi, ozkimi očmi in na mršavem, grbastem truplu pokvečeno glavo s kito. Nekaj odurno grozotnega je bilo v krinkastem izrazu tega popačenca z dolgimi, prekrižanimi rokami.

Sodeč po Smithovem opisu ta postava z okostnjaki obrazom in mačje prožnimi gibi ni v nobenem oziru bila podobna Fu-Mančuju. Toda nekaj mi je reklo, da smo na pravi sledi — da je ta človek moral biti doktorjev pripadnik. Brez najmanjšega dvoma sem vedel, da je pred nama član te strašne moniške tolpe, in videl, kako se rumenec tiho plazi bliže in bliže.

In gledal je naju!

Še nekaj drugega, nekaj, kar me je vznemirjalo, je priklenilo mojo pozornost nase: stokanje in sanjavo mrmranje na klopih je ponehalo. Navzočnost skrivljene postave je povzročila delno tišino, kar je bilo dokaz, da so vsaj nekateri kadilci omamo le glumili. Nayland Smith se ni ganil in tudi jaz, zanašajoč se na temo, sem ležal negibno, vendar pa sem zapazil, kako se je mrtvaška glava nagibala nižje, dokler ni bila le ne-

koliko centimetrov od mene. Tedaj sem popolnoma zatisnil oči.

Oprezni prsti so se dotaknili moje desne veke. Ker sem slutil, kaj temu sledi, sem očesna jabolka zaobrnil navzgor. Spretno je bila veke dvignjena in potem spet izpuščena. Mož je odšel. Rešil sem položaj! In ko sem se spet zavedel tišine okoli sebe — tišine, v kateri je poslušalo, kakor sem si domisljal, stotero ušes — sem se razveselil svoje prisotnosti duha. Zakaj bila sva, četudi je bila hiša od vseh strani dobro zastražena, v bistvu le popolnoma navezana sama nase — sredi Londona odsekana od zapadne civilizacije, prepuščena na uspeh ali pogin zvijačni sili okrutnih orientalcov.

„Sijajno!“ me je potihoma pohvalil Smith. „Ne verjem, da bi bil jaz to tako dobro napravil. Pri meni se mu je potem taka preskušnja zdela že nepotrebna! Moj Bog, kako ostuden človek! Najbrž je to tisti grbavec iz Cadbyjevih beležk. Ah, to sem si mislil! Ali vidiš?“

Zasukal sem oči, kolikor se je dalo: neki Kitajec je zapustil svojo klop in se splazil za grbavcem iz sobe. Zavesa poleg mene se je premaknila in slišal sem, kako so se koraki na stopnicah izgubili.

„Za božjo voljo: ne gani se!“ me je opozoril Smith. Vročična živčnost se ga je polotila in se prišla tudi mene. Kdo je bil v gornji sobi? Iznova so se začeli koraki na stopnicah. Kitajec se je vrnil, prehodil sobo in šel iz nje skozi vrata, skozi katera sva prišla midva. Grbavec pa se je splazil k drugi klopi in spremil nekoga, ki je bil podoben laskarju, po stopnicah.

„Ali si videl njegovo desnico?“ je zamrmral Smith. „Dakot! Pridejo semkaj, da prinesejo poročila in sprejemajo ukaze. Petrie, doktor Fu-Manču je gori!“

„Kaj storiva?“

„Čakajva! Potem poskusiva zdrveti po stopnicah navzgor. Bilo bi brez uspeha zdaj sklicati policijo. Hiša ima seveda še en izhod. Dal ti bom znak, ko bo šel mali, grbavi tod mimo. Ker si ti bliže stopnic, boš ti prvi planil. Če pa bo grbavec hotel za nama, bom jaz z njim obračunal.“

Najino šepetanje je bilo prekinjeno, ko se je vrnil dakot, ki je pa takoj kakor Kitajec pred njim spet šel ven. Neki tretji, ki ga je spoznal Smith za Malajca, je storil isto, prav tako še četrti, čigar narodnost se ni dala ugotoviti. Potem ko je neslišno stopajoči grbavec soplil h klopi na desni od vrat, ki so držala ven . . .

„Zdaj, Petrie!“

Vsako nadaljnje obotavljanje bi bilo zdaj nevarno, zato tudi vsako glumenje odveč. Potegnil sem svoj samokres iz mornarskega jopiča in zdrvel po mračnih stopnicah navzgor. Za menoj je udarilo divje kričanje, ki ga je zadušil pol rezki vzklík.

Nayland Smith pa mi je bil takoj za petami. Zdirjal sem po hodniku, na čigar koncu sem vdrl neka vrata in se zaradi tega skoraj prevrnil v sobo. Ugledal sem nečedno mizo, obloženo z različnimi predmeti, petrolejsko svetilko, ki je visela na medeninski veržici od stropa, in za mizo nekega moža. Toda od trenutka dalje, ko se je moj pogled srepol uprl v moža, se dečega za mizo, bi tudi, če bi bil v Aladinovi palači, ne gledal njenih čudežev.

Mož je imel na sebi preprosto oblačilo, ki je bilo malone tako rumeno kakor njegovo neporaslo, gladko obličje. Imel je dolge roke, ki so bile močnih kosti. Na dlani, ki so bile druga vrh druge, je opiral brado. Čelo mu je bilo visoko in široko. Veliko lobanjo so pokrivali redki lasje nedoločljive barve. Njegovega lica, ki je gledalo vame, ne morem pri najboljši volji opisati. Bilo je lice nadangela vsega zla in v njem so žarele najzagonetnejše oči, ki so kdaj zrcale kako človeško dušo. Ozke in podolgovate so zeleno sijale. Najbolj zoprne pa so bile v tem, da jih je kakor ptic zastiral nekakšno motno kopreno, da je za njo kakor za zaveso skril svoj pogled. A v hipu, ko sem prekoračil prag, je ta zastrtost skoraj docela zgubila, da je zelenost žarko sijala iz njih.

Vem še, da sem sunkoma obstal ko vko van; zakaj zlovesčega vpliva, ki je prihajal iz te prikazni, moj razum ni mogel zajeti. Zares, bil je videti začuden nad najinim nadnim napadom, vendar pa iz njegovih svojvrstnih potez nisem mogel razbrati

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O ~ B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

Materin smehljaj

Na samotnem kraju je stala levinska šola. Na eni strani je bila obdana od temnega gozda, na drugi strani pa je bil enoličen gozda, ki je služil lastniku le za pašo, dol do mračnega, močvirnatega jezera.

Bilo je že proti večeru zadnjega dneva meseca oktobra, ko je prišla učiteljica Marija Randev od pogreba svoje matere.

Njena mati je bila v prejšnjih letih navadna dninarica. Zadnja leta pa je uživala v težkem delu zasluženem rento. Marija, ki je bila njen edini, nezakonski otrok, je počevala že deset let kot učiteljica v dolgačem levinskem kraju.

Ko je bila Marija pred enim tednom izvedela, da je mati nevarno zbolela, je zaprosila za dopust in hitela domov. Mati je bila še pri zavesti in se je še mogla pogovarjati s svojim otrokom. Ker je čutila vedno bližje zadnji uro, je govorila tudi poslovnine besede. Tada pa se je zgrudila Marija na kolena pri postelji in se v solzah zahvaljevala materi za vsa ljubezen, za vsa skrb njenega materin življenja. Počasi in trepetaje je narenila mati še križ na čelo svojega otroka in je mino za zmeraj zaspala.

Danes pa je prišla učiteljica od pogreba nazaj v svoje stanovanje. Dolgo že sedi pri oknu in nemo zre ven v jesenski svet, ki ga je jela pokrivati siva večerna megla. Njene misli so pri materi. Zadnjikrat je gledala danes obraz, ki se ji je vedno tako pristrano nasmehovala, če je prihajala k njej na obisk. Zadnjikrat je pobožala danes materine roke. Niso bile nikoli mehke te roke; odkar se spominja, so bile vedno trde, žuljave, saj so se morale truditi, da je mogla njena Marija študirati. Predno so zabili možje danes krsto, je Marija te roke še poljubila.

Solze curljajo sedaj Mariji po bledem licu, ne more se več zdržati, v neskončni boli zaplače: „O mati, kako si bila dobra, o Bog, kako dobra, dobra...“

Marija joka neutolažljivo, ker misli sedaj na najgriši čin svojega življenja...

Marija misli na greh, ki bo tlačil celo življenje njeno dušo, ona misli na madež, ki ga nobena odveza ne bo mogla izbrisati iz njenega srca.

Marija neutolažljivo plače, ker misli na tisti dan, ko je bila zatajila svojo mater pred svetom.

Bilo je to prvo leto, ko je postala Marija učiteljica. Dozdevala se je tedaj kot zelo imenitna gospodična. Nekega junjskega popoldneva je čakala s svojo tovarišico pri postaji na vlak, s katerim bi imela priti tovarišičina mati, bogatega trgovca žena.

Vlak pride in se ustavi. Elegantna dama

stopi iz kupeja prvega razreda. Gospodični ji hiltita po peronu naproti. Slučajno se pa pelje z istim vlakom tudi Marijina mati v Celovec. Stala je pri odprtem oknu in je mahala z roko proti Mariji in jo s smehljajem pozdravila. Marija je že iz daljave zapazila svojo mater, a pogledala je samo za en trenutek na njo, bliskoma je obrnila nato svoj pogled v drugo smer in tako dolgo proč gledala, dokler ni zdrčal vlak naprej in z njim tudi dobrotno se smehljajoči obraz materin...

Marija, reci, zakaj si to storila? Marija, reci zakaj?

Ali zato, da ne bi opazila tvoja tovari-

NAŠI GROBOVI, TAM DALEČ

Vam vsem, ki ste hodili trnjevo pot od Zrelca preko Rehnitze v Eichstätt so v spominu podrobno mesta; v spominu so vam mala in velika, težka doživljenja.

Spominjate se Marijine gore in njene sončne kapelice, kamor ste hodili po tolažbo v težkih urah. Spominjate se veličastne cerkve sv. Valburge in, njene kapelice nad grobiščem. Z velikim zaupanjem ste poklekali ob njenem grobu, vrelcu čudodelnega olja. To so bile trnjeve romarske poti, skrite kot vhodi v katakombe, ob prepovedi obiska cerkve.

„Če boste molili, ne bomo zmagali“ je dejal rejni oficir, vodja vašega taborišča. Bal se je rožnega venca, bal se je svete mase in bal se je vsake drobne molitvice. In upravičeno se je bal. Saj izseljenci povedo:

JOZE DULAR:

Ob grobeh

Zvonovi jočejo v popoldan tih in veter lahno s cvetjem se igra, zastava črna iz line plapolaj, nad vse je legel smrti težki dih.

Vsa božja njiva je cvetoči vrt, na vsakem grobu lučka plamen, le tiha žalost in objokane oči nam govore, da mimo šla je — Smrt.

Ko danes vsak pred grobom bo obstal, glavo naj skloni in sam vase gre, premisli naj, da za pregrehe vse, nekoč odgovor Bogu bo daljal.

Kdor ni na ravnem, naj si zgleda pot, kdor je krivično revežem dajal, naj vse popravi, da bo ves svetel tedaj, ko prišel ponj bo sam Gospod!

trhlega droga stebra in sunil ob opolzki les, dosegel sem torej mejo svoje mokre kletke. Vedno več ognja je deževalo in le težko sem se vzdržal, da nisem od strahu zarjovel. Dasi sem se vzdržal zaradi težke obleke le z naporom vsega mišičevja na površini vode, sem vendar dvignil glavo in odprl oči. Kaplje so prenehale, toda kazalo je, da se mora vsak čas strop podreti name. Zakaj gornja soba je bila vsa v plamenu.

Kaplje gorečega petroleja iz svetilke so pronicale skozi špranje v tleh — kajti odprta smrtne pasti se je bržkone samogibno spet zaprla. In pokajoče podnice so grozile, da se vsako minuto zlomijo. Hujši je postajal žar plamena, da sem mogel spoznati skoraj gnile preperele stebre, ki so nosili poslopje, in sledove plime in oseke na zidovih, z blatom pokritih — da sem mogel spoznati, da mi je bila rešitev nemogoča.

Skozi podzemeljsko cev je ta greznica stalno prejemala dotok iz Temze. Po tej cevi bi ob oseki sledilo moje telo onim Masona, Cadyja in mnogih drugih žrtev. Zarjaveli železni obroči so bili pritrtjeni na zidu, ki je bil v zvezi s pogrezujočim se podom — toda najnižji trije so manjkali! Čedalje svetleje je plapolala strašna svetloba — svetloba, ki naj skoraj postane moja grmada. Toda ob njenem svitu sem še nekaj odkril: iz zidu je molel tram le nekaj palcev nad vodno gladino... tik pod železno lestvo.

„Milost nebeška!“ sem zahropel. „Ali bom imel toliko moči?“

šica in njena nališana mati, kako ubožno obleko je nosila tvoja mati, kako navadno je imela počesane lase...

Marija, reci, zakaj si to storila?

Ali zato, da ne bi bili opazili obe dami koščeni in izdelani materinih rok, da ne bi opazili, kako je od skrbi in sonca zgubano njeno lice...

Marija, reci, zakaj si to storila?

Ali zato, da ne bi opazili mestni ženski, kako mil in sladak je bil materin smehljaj...

Učiteljica Marija Randev na glas ihti. A čujejo jo samo mračne stene njene hladne sobe, čuje jo kvečjemu še jesenska noč, ki polagoma polni njeno stanovanje s strahom in grozo, a materin obraz se ji ne bo de nikdar več nasmešnil, nikdar več...

Marija, ali slišiš, nikdar več...

J. V.

„Nikoli v življenju nisem molil toliko kot v taborišču — Eichstätt!“ In ta vaša molitev je bila venčana s čudežem. Da, res je to. Saj vemo, da se je glasil ukaz: „Preden pride mesto Eichstätt v roke sovražnikov kljukastega križa, mora mesto zleteti v zraki!“... Toda mine ekrazita niso eksplodirale...

Tako smo sedaj zopet v domovini. Le spomini na Eichstätt živijo in naši grobovi so tam.

Oh, dragi naši, ki spite spanje pravičnih v daljnem Eichstättu, kako svet nam je kraj vašega zadnjega zemskega doma. Srečna sem, da mi je bilo mogoče romati k svetišču groba očetovega. Leseni križ na njem obiskujejo vremena, a stoji še trdno. Dobra roka starega grobarja neguje njegovo

MILKA HARTMANOVA:

Bratovi gomili

Zarje, zarje rdeče so zaton oblike. Bele astre, sveče na grobeh so vzklile.

Kje pa, brat moj mili, tvoja je gomila? Roka blaga, si li bratu venec zvilja?

Morda grob globok je, v njem od trupel tema; morda tisoč rok te v grobu tem objema.

Če ti astre, sveče ne krase gomile — naj bi zarje rdeče žarko jo oblike.

Nenadoma se me je lotila nepremagljiva želja, da bi se smejal. Dobro sem vedel, kaj to pomeni, in besno sem se ustavljal temu. Obleka me je tiščala ko železen oklep. Kljub bodečim bolečinam v prsih in bijočim žilam, ki so grozile, da mi počijo, sem si prizadeval prispeti do tramu. Počasi sem se mu približeval... Njegova senca je črno padala na grgrajoče valove, ki so zdaj rdeli nalik krvavemu ribniku. Nerazločen hrup — oddaljen ropot mi je zamolklo udaril v ušesa. Bil sem že skoraj na koncu svoji sil, vendar pa že v senci trama! Če bi mogel stegniti roko kvišku...

Rezek krik je jeknil nad menoj: „Petrie! Petrie!“ To je moral biti Smithov glas! Ne prijemaj se tramu! Za božjo voljo! Ne dotakni se tramu! Še nekaj sekund vztrajaj! Takoj bom pri tebi!“ Še nekaj sekund... Ali je bilo mogoče? Posrečilo se mi je, spremeniti svoj položaj, dvigniti bolečo glavo... in takrat sem doživel najbolj čuden prizor tiste noči:

Nayland Smith je stal na najnižjem obroču... Držal ga je odurni grbavi Kitajec, ki se je držal tik nad njim.

„Ne morem ga doseči!“

Ko je Smith ves obupan to ugotovil, sem pogledal kvišku in videl, kako se je Kitajec vlekel za kito in kako je ta popuščala! Istočasno je popustila lasulja, na kateri je bila pritrtjena, in ogabna rumena krinka...

„Tu! Tu! Oh, brž, brž! Poskusite ga s tem doseči! Hitro! Hitro!“

Oblak dolgih razpuščenih las je padel

gomilo, da je polna ovetja. Iz tega romanja sem vzela s seboj spominček-odpustke; posvečene prsti in ovetja z očetovega groba in lesu nagrobnega križa — naj posvete naš dom in naša srca. Kakor nekoč, je bilo tudi sedaj težko slovo od grobov dragih izseljencev in blagoslovljen bodi kraj, kjer počivajo v večnem bratstvu naši in vsi, kar jih smrt pobrati pod zemljo...

Obnovila sem romanje povsod tam, kjer so vdolbeni vaši koraki in kolena, kjer so zapisani vaši vzdih in prošnje, tako k Valburgi, angelom varuhom in k naši Gospe na gori. Obiskala sem nekaj znancev v samostanu — naše tedanje taborišče. Tako, vam dragi rojaki, s tem podajam pozdrave od č. sester, raznih znancev in svetišč v Eichstättu. Le Walije iz male hišice, kjer smo se zbirali in skrivali ob prepovedanih obiskih, ni več. Umrli je skromna in zapuščena. Njen nagrobni spomenik so njena dobra dela, ki jih je velikodušno in neustrašeno delila našim izseljencem v najtežjih dneh, ko je veliki svet trepetal pod šibo vojne.

Kar dolgujemo njej in našim dragim v daljnih grobeh, bomo ob brlečih lučkah, družinsko združeni pri rožnem vencu na praznik spomina rajnim, blage volje storili.

Milka Hartmanova

NA SONCU IN NA MORJU

Pušnikova mama iz Loč

(Z bralci našega lista kramlja Alojzij Vauti, selski župnik)

Treba pa je bilo sestram zaradi kosila naznaniti zamudo in g. Janko je hotel še mashevati doma, ker mu na Trsatu ni bilo treba. Prisedla je v voz tudi mlada mati Radisanka, tista, ki mu je pred 25. leti ob primiciji kot desetletna „primicijantova nevesta“ deklamirala pozdravno pesem in je letos srebrnomašniku isto storila njena hčerka. Po klancu navzdol skozi Reko smo brželi proti Opatiji. Tam, kjer se cesta cepi v smeri proti Voloski in druga proti Matuljam, je ravno nekdo obračal svoj avto. Morali smo obstati. Gospod Janko je trdno držal nogo na zavori.

Bums... Avto se je močno stresel. Vrglo me je na sedežu pokonci, čepica je z glave padla nazaj. Najina sopotnica na sedežu zadaj se je z vzklikom prijala za glavo.

Kaj je bilo? Neki Nemec iz rajha je trčil zadaj ob naš voz. Opravičeval se je g. Jan-ku, da je naš avto pred seboj prepozno zagledal in tako svojega prepozno zavrl. Priznal je svojo krivdo in bil takoj pripravljen škodo poravnati. K sreči pa ta ni bila huda: zadaj in ob strani malo vpognjena pločevina in malo obdrgnjenost. Sreča v nesreči! Če bi bil sunek hujši in bi poškodoval (Dalje na 8. strani)

nikake bojazni, pač pa sled zaničevanja. In zdaj je počasi vstal, ne da bi bil le del sekunde odvrnil pogled od mene.

„To je Fu-Manču!“ je zavpil Smith za menoj. „Imej ga na muhi! Ustrelj ga, če...“

Konca stavka že nisem več slišal. Dr. Fu-Manču se je ob mizi sklonil in segel z roko navzdol, in tla so se vdrla pod nogami. Še en porogljiv pogled iz zelenih oči sem ujel, potem sem padel z brezmočnim vzklikom v globino... dalje, dalje, dokler me niso zagrnili vzburkani valovi ledeno mrzle vode.

Kakor v megli sem zagledal nekaj plamen — slišal še nekaj krik, oglušljiv hrup, policijsko piščalko! Ko sem pa spet prišel na površje, je vladala okoli mene tišina in neprodima tema. Izpljunil sem umazano oljnato tekočino in skušal obvladati grozen strah, ki me je davil — strah pred temno, mrzlo vodo in njenimi dušljivimi hlapovi.

„Smith!“ sem presunljivo zatulil... „Pomoč! Pomoč!“

Zdelo se mi je, kakor da bi padel moj glas nazaj name, vendar sem hotel še enkrat zavpiti, ko sem, zbirajoč svoj pogum in hladnokrvnost, uvidel, da svoje moči lahko bolj uporabim. Splaval sem nekoliko naprej, odločen, da kljubujem vsem grozotam, ali pa da hrabro umrem, če mi je bilo tako usojeno. Kaplja žareče tekočine je padla z viška in sikhla poleg mene v valove.

Čutil sem, da moram vzlic svoji odločnosti zblazneti. Še ena goreča kaplja — in še ena, čedalje več! Dotaknil sem se

okolli vitkih ramen, ko se je postava, ki je to spregovorila, pripognila in ponudila Smithu nenavadno rešilno vrv. Silno osupeš sem v postavi spoznal dekle, ki sem ga tisti dan zasačil v Cadbyjevi sobi in ki me je zdaj iztrgala smrti. Moje oči so se ustavile v njenih — ki so bile od strahu široko odprte... zame!

Smithu se je posrečilo, da se je spretno zvil in mi približal lažno kito, in z njeno pomočjo sem potem s krčevitim naporom svojih sil mogel pograbit za najnižji obroč. Moja poslednja jasna predstava je bila, da se je strop nad nami zrušil in da je veliki, goreči prečni tram sikajoč ugasnil v vodi. Ob siju plamena sem spoznal na gornjem robu tramu, ki sem ga prej hotel oprijeti, dva bleščeča meča, ki sta bila tam pričvrščena z rezili navzgor...

„Odrezani prsti...“ sem se zastokal in se onesvestil.

Kako je Smith napravil, da me je po- tегnil kvišku, vem prav tako malo, kakor vem, kako smo prišli skozi dim in plamen na prosto. Ko sem se spet zavedel, sem, oprt na prijateljev laket, sedel na cesti, ko mi je nadzornik Ryman držal čašo na ustnicah. Ostra svetloba mi je jemala vid. Razburjena množica se je gnetla okoli nas, od nekd pa se je stalno približevalo močno bobnenje.

„To so gasilski vozovi,“ mi je pojasnil Smith, ki je zapazil moje začudenje. „Shen-Yanova štacuna je vsa v plamenu. Moj strel ob padcu skozi tajno smrtno past je zdrobil gorečo petrolejko.“

Največja olimpiada vseh časov

ATLETIKA

Kolajne so razdeljene:

XVIII. olimpijske igre so presegale vse, kar je svet do sedaj videl na teh tekmovanjih. Tokrat je dal 27 novih olimpijskih rekordov od skupno 36 panog. Zabeleženo je bilo osem novih svetovnih rekordov in tri izenačenja. Za primerjavo lahko dodamo, da je bilo doseženih v Rimu (1960) v boljših tekmovanih pogojih 6 svetovnih rekordov, eden pa je bil izenačen.

Samo 6 rimskih zmagovalcev je ohranilo takratna prva mesta (Snell na 800 m, Oerter v disku, Schmidt v troskoku, Abebe v maratoni, Balasova v višini in T. Press v krogli). Ponovno pa je zmagala tudi stafeta ZDA 4x400 metrov. Morda brez izračuna ni opazno, da je bila premoč atletskih vellesil ZDA in SZ v Tokiu manjša kot v Rimu. Obe deželi skupaj sta osvojili v Rimu 48 medalj (ZDA 26, SZ 22). V Tokiu pa samo 42 kolajn (ZDA 24, SZ 18).

Najuspešnejše države po osvojenih medaljah:

	Zl	Sr	Br
ZDA	14	7	3
SZ	5	2	11
VB	4	7	1
Nemčija	2	5	3
Poljska	2	4	2

Skupno je 20 držav dobilo medalje (od tega zlatih 10). Zanimivo je, da tokrat ni bilo nobene ene trojne zmage, ki smo jih gledali v Rimu še štiri (vsakokrat ZDA — 110 m ovire, krogla, disk). Vsega so bile štiri dvojne zmage: vse za ZDA — 200 m, 110 m ovire, krogla, 100 m ženske.

Predaleč bi šli, če bi hoteli naštevati najuspešnejše tekmovalcev v Tokiu. Zapišemo samo, da imata atletinji McGuire in Kirszenstein po 1 zlato in 2 srebrni kolajni, Randova pa vsake vrste po eno. Med atleti imajo po dve zlati Hayes, Carr, Larrabee in Snell. Pri ženskah pa še Tamara Press. Med ostalimi bi v to posebno vrsto lahko z raznimi obrazložitvami uvrstili še Millsa, Roelantsa, Abebeja, Davlesa, Schmidta, Oerterja, Holdorfa in Matthewsja ter atletinjo Balas, I. Press in Gorčakovo.

Pušnikova mama iz Loč

(Nadaljevanje s 7. strani)

val motor, bi morali svojo invalidno vozilo odpeljati kam v delavnico, sami pa počakati na omnibus z Radišani. Tako pa smo nadaljevali vožnjo in bili kmalu doma.

V istem času so radiški romarji na Trsatu opravljali svojo božjepotno pobožnost, pri svoji maši peli in se kar niso ločili od Marijinega svetišča. Okoli pol dveh pa so le bili v Lovranu. Sedli smo skupaj k pripravljenim mizam. Vsem je samostanska hrana prav dobro dišala. Ko so bili želodci pobožani, pa so stopili pevci skupaj in zapeli par umetnih in narodnih pesmi, da so se razlegale tja ven na vrt, na cesto in na morje. Se mene je petje vzdignilo, da sem nazdravil sončnim Radišam, ki so rodile srebrnomašnika in obogatile pevce z izbornimi glasovi. Se bi sedeli, še bi peli, a ura teče, nič ne reče, Radiše pa so še daleč. Srčno smo se poslovili od pevcev in jim želeli srečno pot in na svidenje! Tako je bilo naše srečanje ob Jadranu.

Pa koga je še zaneslo iz Koroške v našo družbo? Pušnikovo mamó iz Loč! Vsako leto si privoščijo kako potovanje po jugu. Letos je spremila eno celovško gospo k morju. Ta je stanovala v hotelu Beograd, ona pa se je raje zatekla v mirnejšo hišo k oč. sestram. Tu smo se spoznali in večkrat sedli skupaj, da smo po domače pokramljali. Postali smo si tako domači, da smo jo nazivali svojo „koroško mamó“, a tudi ona

	Zl	Sr	Br
ZDA	36	26	28
SZ	30	31	35
Japonska	16	5	8
Nemčija	10	22	18
Italija	10	10	7
Madžarska	10	7	5
Poljska	7	6	10
Avstralija	6	2	10
ČSSR	5	6	3
Velika Britanija	4	12	2
Bolgarija	3	5	2
Nova Zelandija	3	0	2
Finska	3	0	2
Romunija	2	4	6
Holandiska	2	4	4
Turčija	2	3	1
Švedska	2	2	4
Danska	2	1	3
Jugoslavija	2	1	2
Belgija	2	0	1
Francija	1	8	6
Kanada	1	2	1
Švica	1	2	1
Etiopija	1	0	0
Bahamski otoki	1	0	0
Indija	1	0	0
Južna Koreja	0	2	1
Trinidad	0	1	2
Tunis	0	1	1
Kuba	0	1	0
Argentina	0	1	0
Pakistan	0	1	0
Filipini	0	1	0
Iran	0	0	2
Kenija	0	0	1
Nigerija	0	0	1
Mehika	0	0	1
Urugvaj	0	0	1
Irška	0	0	1
Gana	0	0	1
Brazilijska	0	0	1

Končno stanje po točkah:

SZ 606 — ZDA 581,5 — Nemčija 329,5 — Japonska 234,5 Italija 205 — Madžarska 175 — Poljska 151,5 — Vel. Britanija

je bila kar ponosna na „svoje koroške sinove“.

Marsikateri zanimivosti je pripovedovala s svojih potovanj. Ko bi jih hotela popisati za „Naš tednik“, bi jih bralci gotovo z zanimanjem brali, bolj kot moje kramljanje! Iz Lovrana je bila namenjena preko Trsatu v Novo Gorico in na Sveto goru. In res smo tam v zakristiji v spominski knjigi romarjev videli njen podpis, nje same pa ne. Prepričan sem, da ni prišla na Sveto goru oprezovat ali so njeni „koroški sinovi“, kaj pridni pri duhovnih vajah, marveč iz pravega namena, da svetogorski Mariji predloži svoje prošnje za se in svoje, za Ločane in vse naše ljudstvo, za vse velike zadeve svete Cerkve.

Kako je opravila to božjo pot in potovala domov, bo pa „svojim sinovom“ povedala, ko jo v Ločah obiščejo.

(Dalje prihodnjič)

NA RADISAH

bodo ponovno gostovali v nedeljo, 8. okt. 1964, ob 15. uri v farni dvorani študentje (oder mladje) z veseloigro

„SCAPINOVE ZVIJACE“.

Prisrčno vabljeni!

SINGER, RAST & GASSER in
GRITZNER-šivalne stroje
vam nudi po najnižjih cenah

Johan Lomšek

TIHOJA 2, P. Dobrla ves — Eberndorf
Telefon 04237 246

Zahtevajte cenik! • Brezplačna dostava na dom

Daruj za tiskovni sklad!

Zahvala

Vsem, ki ste nam ob nenadni, težki izgubi naše nepozabne, srčno dobre mame, gospe

Helene Zergoi

PETROVE MATERE V ST. LIPSU,

izkazali svoje sočutje in ste v našo veliko tolažbo v daritvi pogrebne sv. maše in v molitvi z nami za njihovo dušo prosili božjega usmiljenja, se iz srca zahvaljujemo: Naj vam Vsemogočni vso to vašo plemenito ljubezen v svoji božji dobrotljivosti bogato povrne!

Posebno se zahvaljujemo mil. g. kanoniku Alešu Zechnerju in domačemu gospodu župniku preč. g. Mateju Nagele, vsem preč. gg. duhovnikom, združenim cerkvenim pevcem iz Dobrle vesi, Kazaz in St. Lipša ter številnim faranom iz Kazaz, St. Jakoba v Rožu, Sel in Zitare vesi.

V duhu pokojne mame, ki je živo verovala v moč sv. maše in molitve, prosimo vse, da se še nadalje spominjate njene duše v sv. daritvi in molitvi.

St. Lipš, 21. oktobra 1964.

Florijan, sin-duhovnik,
Helena, Uršula in Ana, hčere,
v imenu vseh sorodnikov.

135 — Avstralija 127,5 — ČSSR 101 — Francija 99 — Romunija 94,5 — Holandska 69 — Švedska 68,5 — Bolgarija 65,5 — Finska 39,5 — Danska, Nova Zelandija, Švica po 38 — Kanada 37 — Jugoslavija 26 — Južna Koreja 23,5 — Belgija 19,5 — Iran 17 — Argentina 14 — Trinidad 13 — Jamaika 12 — Etiopija, Indija po 10 — Avstrija 9 — Bahamski otoki 9 — Irška, Brazilija po 8,5 — Mehika 7,5 — Kenia, Kuba po 7 — Nigerija 6,5 — Španija 6 — Pakistan, Filipini, VAR po 5 — Portugalska 4,5 — Gana, Tunis, Urugvaj po 3,5.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Petek, 30. okt., ob 19.30: Die Landstreicher (Poteptuhi); 3. predst. za abonmá—E, 3. predst. za GWG—petek, 1. predst. za podeželski petkov abonmá. — Sobota, 31. okt., ob 19.30: Die Zauberpflöte (Čarobna piščal). — Nedelja, 1. novembra, ob 19.30: Zeit der Schuldlosen (Čas nedolžnih) — poslednjič. — Sreda, 4. novembra, ob 19.30: Das Konzert (Koncert); 4. predst. za abonmá M, 4. predst. za GWG—Sreda; 2. predst. za podeželski abonmá—sreda. — Četrtek, 5. novembra, ob 19.30: Die Gold'ne Meisterin (Zlata mojstrica); 5. predst. za abonmá D, 5. predst. za GWG—četrtek, 3. predst. za GWK in podeželski četrtkov abonmá.

KOMORNO GLEDALIŠČE

Sobota, 31. okt., ob 19.30: Zeit der Schuldlosen (Čas nedolžnih).

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonmá.

Scheibel — DAMSKA MODA

KLAGENFURT — CELOVEC
Kramergasse 11 ♦ Telef. 33-95

PRIPOROČA MODNE
PLAŠČE in OBLEKE
Velika izbira!

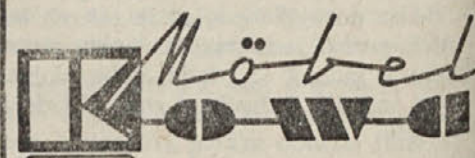
Velika izbira

perila in
blaga

pri

L. Maurec

Klagenfurt, Alter Platz 35

TRGOVINA IN IZDELOVANJE
POHIŠTVA • IZDELAVA PO
ZELJI

HANZEJ KOVAČIČ

Villach-Beljak, Gerbergasse
(nasproti kina Apollo)

Naše izredne ponudbe:

Naše izredne ponudbe:
Kuhinjski kotli plastično obloženi—
ni in skrinje za perilo . . . S1560.-
Kredence v resopal izvedbi, pisane
ali enobarvne . . . S2550.-
Kuhinjski stoli iz bukovega lesa S 135.-

Izredno močan padec cen za pralne stroje
in sesalce za prah pri

električnem podjetju

Ing. A. Schlapper

Št. Jakob v Rožu

HOOVER-proizvodi so izvrstni v kakovosti in senzacionalni v ceni.

Neobvezna predvajanja ob vsakem času.